

PHONG-HOA'

16

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ 4 LÂU

TÒA SOÁN VÀ TRỊ-SỰ
SỐ 1, BOULEVARD CARNOT — HANOI
FONDATEUR DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN - XUÂN - MAI

DIRECTEUR :
NGUYỄN - THỊ NGỌC - TÂM

A BÁO ĐỒNG LƯƠNG NGOẠI QUỐC

DEPOT LEGAL	năm	3p00	5p00
PHI DỊCH VỤ	tháng	1. 60	2. 60
	tháng	0.90	1.40
Nº A 1492		ADMINISTRATEUR GERANT	
QUAN HỘI XINH			

ADMINISTRATEUR GERANT
PHAM-HOU-NINH

MỘT VĂN ĐỀ DI DÂN

Miền bắc Đức-ký gặp cái rạn' dàn
nắn. Vấn đề này là mọi vấn đề to tát
biện thời, người ta đương tìm cách cứu
chữa, không thể để một cái nạn chung
cho 4, 5 triệu người kéo dài ra mà
được.

Nếu cứ dè dân què đảng đúc như thế
quanh quẩn trong một khu đất nhỏ
hẹp mà chỉ sống về địa sản thì không
có kẽ gi' cho họ dù ăn, cho họ phát đạt
được, không có kẽ gi' cho hết cái nạn
dân nghèo.

Kho đất nhỏ ấy, người ta đã cày, đã
bừa, đã trồng trại, không còn thừa một
mảnh. Đất sản ra được bao nhiêu hoa
lợi, người ta đã bùa hēl, mà hoa lợi
của đất chỉ được đến bấy nhiêu là
cứng. Đất đã kiệt lực rồi, không thể
mang tống địa sản mà tuồi chừng ấy
người sống cho tòng rải được.

Vậy phải tìm cách khác, phải nhìn ra ngoài.

Muốn cứu cái nạn dân mẫn, dẫu không đủ nuôi, người ta nghĩ ngay đến việc di-dân, di-dân đến những nơi đầm thưa, đất rộng có thể khai khẩn được; Nam-kỳ, miền Trung-du Bắc-kỳ và phía bắc Ai-lao. Đó là cách san sẻ dân cho quân bình.

Việc di-dân vào Nam-kỳ tuy Chinh phủ chưa Lâu đứng ra chủ trương, nhưng đã bắt đầu tiến từ ngoài 20 năm nay theo cái luật tự nhiên về kinh tế, nhưng mà tiến rất chậm, không có hiệu quả gì cho lắm.

Hiện nay quan Thống - sứ Pagès
đương săn sóc đến việc thứ hai là việc
di-ján lèo trung-du Bắc-ky.

Việc đó đã bắt đầu tiến hành. Đã có lập ra hội đồng để nghiên cứu về cách thức hành động.

Chính phủ đã đồng ý làm thi rể

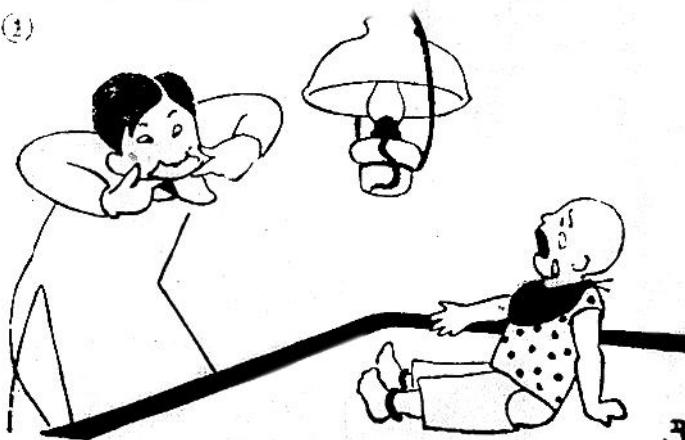
Nhưng dấu sao cũng không thể quên
được cái tình không bao giờ dìu ra ngoài cõi

dân mình, không muốn rời bỏ mảnh đất, rời bỏ bụi tre láng mà đi xa cầu thực, cho nên việc đem dâng dí nơi khán giả là việc khó làm.

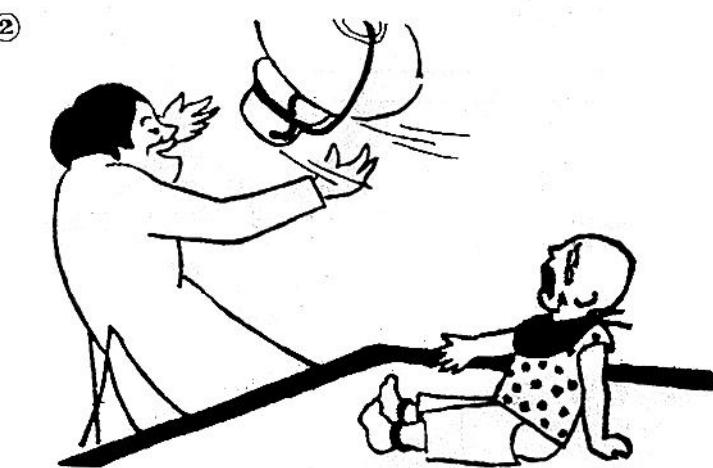
Nay ta có thể dựa vào sự nhẫn nại
đèng đúc, tựa vào một nơi sẵn lòng
người, lấy ngay sự đồng người đó làm
cái súc mạnh, một cái phương pháp để
chữa bệnh nghèo.

Klaus-Dietrich Nölke

Bô dỗ con nfn.

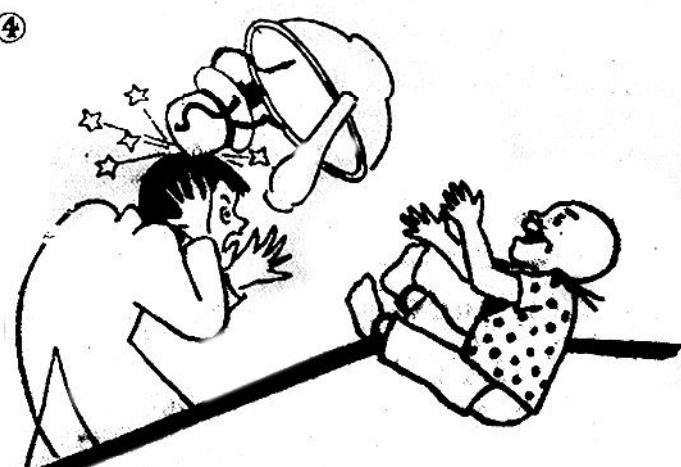
Bõ -- Nin di con... nay câu làm nông op... hau kt ñón

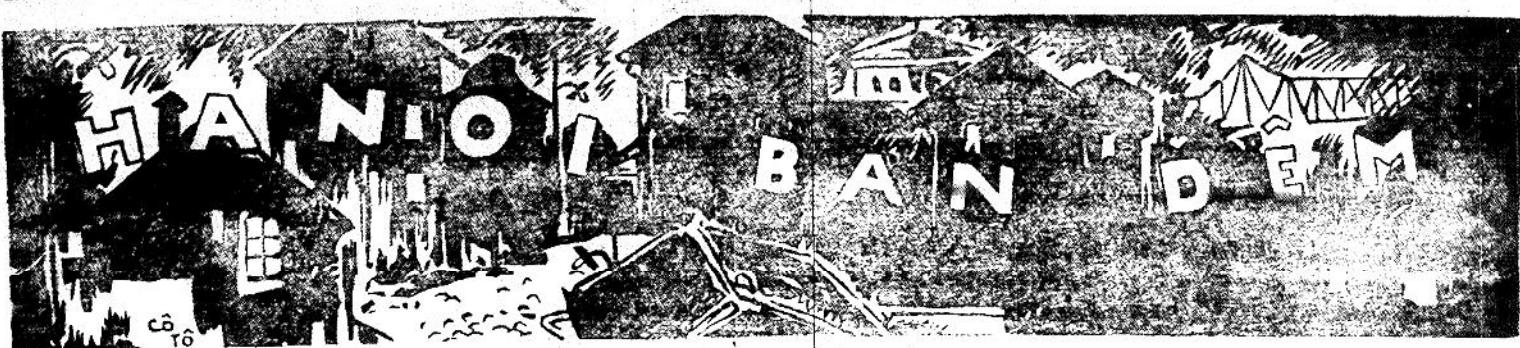
... ô kia, cái đèn nó bay, hay chưa?

Bố — Ô, cái đèn này múa. & Kia kia con trống, tài không!

Còn ... Ha... Gia ! Tôi phi: Câu làm loi cái nữa cho con xem nào!

Phóng sự của TRÀNG-KHANH và VIỆT SINH

1) Hai chúng tôi ở nhà chỉ Sáu bước ra, đã 12 giờ khuya. Đêm yên lặng, gió mát, không khí nhẹ nhàng khác hẳn với không khí trong gian phòng nhà chỉ Sáu, sao mà uất nồng nè thế.

Có Xuân có lẽ bấy giờ đang sực sôi với thù phẫn, nhưng cái đời gái đi đêm cũng nhiều lúc phong lưu, nhiều lúc có thể làm cho cô tưởng tượng rằng đã đạt được cái mộng sing, mà từ lúc bỏ lũy tre ra đi, cô vẫn ước ao xưa nay.

Còn cô Phượng, nếu cô không phải vì diêm dè kiêng tiền thì chắc vì cô lấy sự... thay đổi về ái tình làm bích — Cái đó tùy ý cô, và ý cô muốn như thế cũng là phải lẽ lắm. Một vật gì dùng lâu cũng sinh chán, buông chi người bạn trai, kia đã qua cái thời kỳ làm người nhân tình như mi, ngon ngọt, đến cái thời kỳ tưởng mình có quyền bắt người ta phải theo ý, thi thực là đáng chán lắm. Trước ngon ngọt, như mi bao nhiêu, lúc bấy giờ họ hóa ra cục cẩn thô bã bấy nhiêu.

Vì thế, năm ba hôm lắng tjú với anh này, năm bì hôm sa i với anh khác, cô Phượng hồn sưng sướng vì tránh được những cái dáng chán ấy.

Còn cái... chung tình chẳng qua là một cái bão. Trời ơi, anh đến một người con trai nào đã chiếm được tấm lòng của người còn gái yêu, người con trai nào đã... đã..., anh đến người ấy mà giáng về cái đẹp, cái cao thượng của sự chung tình cũng vô ích. Không phải rằng họ chỉ cốt thỏa cái lòng dục vọng rồi thôi, mà mặc người đã quá tin yêu họ đàn. Không, họ không cốt như thế, nhưng đến lúc ấy, cái chán ở đầu đem lại, họ đều có muôn trùng cự cũng không nói — Đến gần người họ vẫn yêu xưa nay, họ sẽ lấy làm lạ rằng thấy họ cứ tự nhiên, dung dung như không, không có bối rối, cảm động như trước nữa.

Như thế, họ chán là phải, và nếu họ lại không quay ra khinh bỉ người yêu thì họ là một người tốt rồi.

Một cái xe từ sau, vượt lên xe chúng tôi: trêu xe, hai cô con gái, khăn sà hay phấp phới, ghé tại nhà đường thi thảm cầu bí mật.

Truyện gì lúc đêm khuya này? Hai cô di đâu bấy giờ mới về mà về đâu bấy giờ?

— Xe, di theo sát xe kia!

1) xem Phóng-hoa số 36

BAN HÁT CÀI LƯƠNG
« TRẦN ĐẤT »

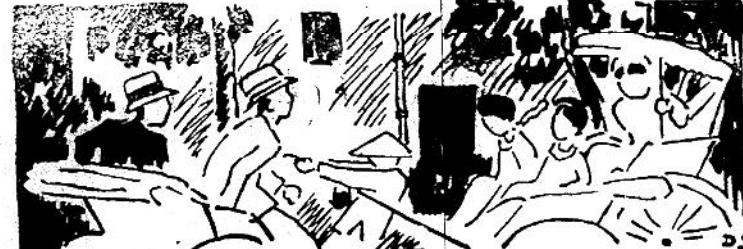
Ở Nam-kỳ đã đến Qui-Nhon rồi, ít ngày nữa sẽ đến diễn tuồng xuất sắc tại Toulane — Huế — Nam-dinh — Hanoi. Nhờ qui khán quan chiếu cố, Trần Đất Bèm đầu diễn tiếng « Khúc Oan Vô

Anh xe chúng tôi cùi minib, có sức chạy, một lát đã theo kịp xe kia — hai cô thấy có xe theo, đều cùng quay mặt lại obrù, như có ý sợ hãi.

Tôi nhìn rõ; hai cô trông cũng xinh xinh, bình như hai chị em, ăn mặc giống nhau, hai áo cùng một màu, cùng bài cải khăn nhung.

Đêm đã khuya, hai cô còn đi xe gióng phố đợi chờ ai? Hay là hai cô đợi khách đi đêm? Hay là hai cô, vì chưa có ai yêu, nên rủ nhau đi để tìm người trao gửi tấm lòng? Các cô thiếu nữ ở Hà-thành bây giờ làm có lăng mạn tệ. Một sự tình cờ gặp nhau, dầm ba câu truyền vẫn vỡ là đủ gắn bó với nhau rồi, mà lúc bấy giờ, hai bên cùng mạnh bạo thế với cái ái-linh tưống xuýt đời không mệt..

Vừa lúc ấy, một cái xe khác ở dảng sau chúng tôi chạy vụt lên trước. Trên

xe có một người đàn bà to béo ngồi, giơ tay chỉ về phía hai cô, bình như giặc anh xe kéo mau đến.

Khi hai xe gần sát nhau, anh xe kéo người đàn bà, giơ tay đập mạnh một cái vào cái mui xe trước, bình như một cách báo hiệu riêng. Rồi hai xe rẽ ngang ra phố khác, cứ sát nhau vụt chạy.

Anh Khanh ghé tai tôi lầm bầm:

— ... Lạ nhỉ! Họ rủ nhau đi đâu...? Ta cứ theo xem.

Rồi anh cùi xuống bảo thẳng xe cứ cố sức theo.

Ba cái xe đuổi nhau trên con đường vắng. Hai bên giãy nhau đóng cửa im im, Hanoi đang ngủ yên trong đêm khuya.

Phố Cửa Đông... hàng Đeña... chợ hàng Da. Đến đây anh Khanh như sực nghi được ý gi, dám chán rặc anh xe:

— Chạy nhanh lên trước!

Chỉ thoáng một cái, xe chúng tôi đã vượt qua người đàn bà, hai cô, rồi le lói trước..

— Quay ngược ra!

Xe vừa quay ngược, anh Khanh bỏ túi nhảy xuống đất. Hai xe kia thấy mất lối đi, cùng dừng cả lại. Hai cô con gái sợ hãi, ngồi yên lặng. Anh Khanh tiến đến gần, sờ bả hai cô:

— Hai cô cứ để mặc tôi...

Rồi anh bước lại xe sau cùng, và gặp người đàn bà béo cũng le lói đèn.

Hai bê lồng yên nhau một lát, người đàn bà vỗ mặt hâm hâm, bước đến sát anh Khanh, hắt hám hỏi một

Các anh định làm gì?

— Thế còn mụ định làm gì? Định giài hai cô này đi đâu?

Mụ đàn bà lại càng tức giận, lồng lộn như con gấu dữ:

— Đầu thi các anh hỏi làm gì? Thời đi, đừng có chẳng rời khố, người nhà tôi đây!

Rồi mụ thét một聲, mợ bồi, tiếng theo vang cả phố. Mụ cho chúng tôi là hai thằng ranh con, rồi mụ đe dọa rằng nếu không dì bà và hai người nhà của bà yên thì bà sẽ làm cho biết tết.

Anh Khanh đứng nghe một lúc để cho mụ nói — vì có nói lúc bấy giờ mụ cũng chẳng ai nghe thấy, rồi anh bước lại nắm chặt lấy tay mụ già lẩn tiếng:

— Im ngay! rồi có muôn sống thi bước, không ta gọi đội xep đến bây giờ.

Ai còn là gì cái mặt mụ nữa...

Mụ đàn bà kêu đau, vùng giãy tay ra, nhảy lên xe, quít thẳng xe chạy, rồi vừa quay lại vừa lầm bầm chửi rủa, như còn tức tối lắm.

Trong lúc ấy hai cô con gái vẫn lặng ngồi trên xe đường mòn nhìn. Đến khi xe người đàn bà đã đi khuất rồi, một cô mới quay lại chúng tôi, se sệt tiếng nói:

— Xin cảm ơn hai ông.

Tôi bồi:

— Hai cô có biết người đàn bà ấy à?

— Tua không, Chú vừa gặp ban nãy trong giáp bat.

— Thế tại sao người ta lại đuổi theo hai cô?

— Chúng em cũng không biết. Hai chị em chúng em đi xem hát, sợ khuya nên ngồi ngủ không dám về nhà. Gặp bà ta cũng đi xem, thấy vậy, lén la đến nói truyện rồi mời hai chúng em về ngủ nhà bà cho tiện...

— Nhà ở đâu?

— Ông ngõ Trạm.

— Ngõ Trạm! Thế hai cô cũng cứ đến à?

— Vì thấy bà ấy nói nhà chỉ có bà ta và đứa cháu gái, nên chúng em mới đến chứ! Đến khi vào nhà chúng em thấy tình hình khà nguy hiểm, thửa lúc vỗ chưởng em bèa le lói ra cửa rồi lên xe đi, được một lát thì gặp xe của ông.

Anh Khanh ngâm nghĩ một lát rồi nhìn hai cô nói:

— Thế thi hai cô hiểu thật. Cứa biết nhà người ta là thế nào mà cũng giảm

không có thi cũng rãy rã...

Rồi anh quay lại tôi, nói:

— Khi tôi thấy thằng xe lấy tay đập vào mui xe hai cô, tôi biết ngay — những xe quanh quần ở phố ấy đều là xe của nó cả. Bây giờ hai cô định đi đâu?

— Chừng em về thời gian...

— Thế thi đê chúng tôi đưa hai cô đi.

Hai chúng tôi cũng bước lên xe cùi gióng dài đi thông thả bước một. Tôi nhìn hai cô xem cũng ra dáng con phà lái. Nhưng đêm khuya mà đi vào nhà người ta là ngủ thi cũng daeng ngờ lắm.

Hai xe vừa đi đến gần phố hàng Bông thi bỗng nhiên dừng sau có tiếng người chạy theo. Một người đàn ông lực lượng, đầu đội cái cap-kei, mặc chiếc áo tây đen, ở đầu đèn chập lấp lóe chúng tôi, rồi leo giọng quát:

— Hừ! hai anh góm thật! đâm trêu vào tay ta. Co khôn bồn thi đê hai cô đấy rồi seo ngay!

Anh ta vừa nói vừa giòi cùi, như bão chúng tôi đi. Trông mặt anh gân guốc dữ dộ.

— Còi ngay khống? Tao lại xả cho mồi đứa một cái bãy giờ...

Tôi thấy bắn thò tay vào túi áo, rồi rút ra một vật gì sáng loáng: con giao.

Chúng tôi đã lấy làm lo — trông thấy nó khỏe mạnh quá, và lại trong tay cầm giao sác, nên không dám đánh. Nhưng lúc ấy làm thế nào? Phải mạnh bao lên chứ.

Tôi vung nobay xuống xe. Rồi, một bước, hai bước, đeo súng, thông thả hối:

— May định làm gì?

Có lẽ vì thấy tôi nói một cách giông giáp, và lại tiến đến gần sát, như không có chút sợ hãi, nên anh chàng bước lùi lại:

Hai người dừng yên, cũng giữ thế thủ, Anh Khanh cũng bước lên, đứng sát ngay bên cạnh tôi. Rồi... rồi anh chàng « cát két » nhún vai như cò ý không thèn chấp, quay mình bước lùi về phía chợ hàng Da...

Thoát nạn! Hai chúng tôi nhanh như trút lứt lực ganh nặng. Đến lúc quay lại, hai xe thấy cùi còn một, thì ra hai cô đã đi lúc nào mất không biết.

Còn nữa
TRÀNG-KHANH — VIỆT SINH

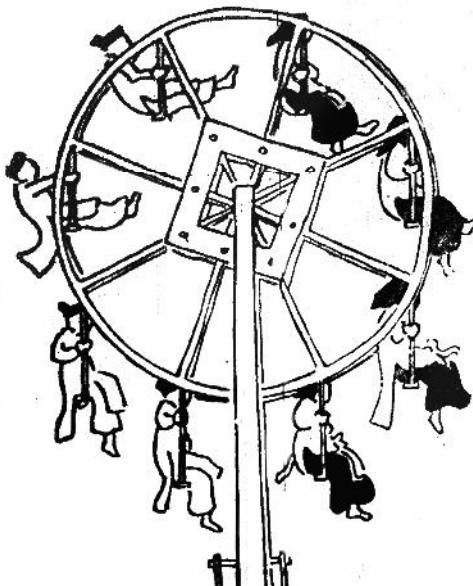

Đứng trước cây du tiên ở hội Đền-Hùng

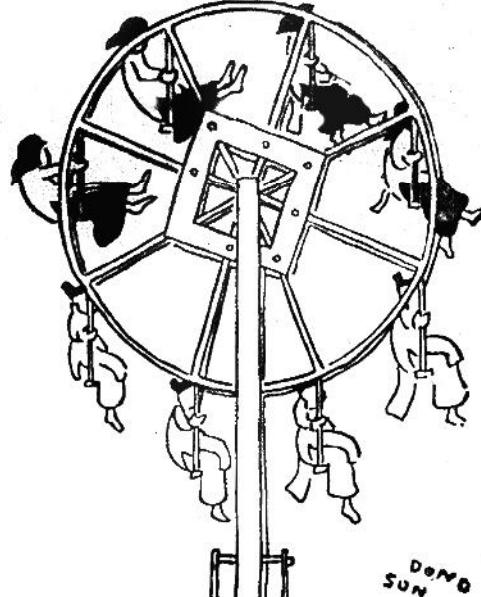
Cảm tưởng của Đông Sơn khi thấy du tiên quang

Nam quyền...

Nam Nữ bình quyền

... Nữ quyền !

DONG SON

..từ nhỏ đến lớn..

Mất bồn

Ở tỉnh Gò-công « Nam-kỳ » có một người ốm ruột thầy pháp về đê chữa bệnh. Ông thầy đến, coi ngài đạo-mạo lâm. Coi bệnh xong thầy ung dung bảo rằng người bệnh mất bồn, may mắn là ông, ông sẽ cho hồi vẹ.

Người có bệnh hoảng hồn chỉ sợ bồn không về nữa, không biết hồi di đâu mà tìm, khẩn kinh oán nhờ thầy giúp cho một tý. Thầy chia, bắt một người ngồi đồng, cầm hình tượng hổng gõ, rồi bỗng làm phù làm phép một hồi. Bỗng người ngồi đồng không biết vì nghe tiếng hổng hồn hay vì làm sao mà chạy thẳng ra sông, nhảy xuống rồi không thấy về nữa.

Khi ấy, cả đám hoảng kinh, đến ông thầy cũng hoảng bồn, đồ sộ ra, tìm người cứu vớt. Hồi lâu mới kéo được người ngồi đồng lên: ban đầu chỉ còn cái xác không bồn.

Ấy thế là người ốm không biết có mất bồn không, chứ người ngồi đồng chẳng là mất bồn bồn.

Còn ông thầy bị kéo vào cầm cung phái một phen mất bồn.

Tâm lòng yêu nước của người Tàu

Trong Nam-kỳ có độ 200 người Khách vì không có thuế thân bị giải về xứ. Trước khi xuống lầu đê về Tàu, họ bị dẫn cả đến xem Chiếu trả chân một đêm. Trong đám Khách ấy có người Quảng-dông, có người Phúc-kien, cũng có người ở Bắc-kinh, Trực-lệ.

Ngồi rỗi vui móm, họ nói truyện làm ăn, rồi đến vấn-de Trung-Nhật. Người miền Nam chế người miền Bắc là nhất gan, đe đến với Nhật chiếm được Mân-chau. Người miền Bắc căi lại. Đầu khâu rồi đến ẩu đả. Một trận giáp là cả rết oanh liệt, như trận huyết chiến ở Ngũ-Tung, Hap-bắc.

Kết quả: một người chết, sáu người

Lòng yêu nước của người Tàu, có vẻ Tàu thay!

Gia sú ở bên Tàu, nam-bắc, cũng cãi nhau như đám Khách này, chẳng đánh, giết nhau như họ. Ibi quân Nhật chỉ còn một việc khoanh tay đợi cho quân Tàu chết nết.

Mà có lẽ nếu quân Trương-học-Lương đánh nhau cũng băng-hái như bọn Khách đó, thì lính Nghiệt-bà chưa đến nỗi mất, mà Trương-học-Lương chưa... được sung sướng lắm tháo nỗi bài ngcai.

◊

Ông Phạm-Quỳnh ra Bắc

Hôm nọ, tôi được cái báu hạnh gặp ông Phạm-Quỳnh ở phố Hàng Bồ. Gặp vậy thôi, chứ tôi đi bộ trên bờ kè, ông ngồi vắt vẻo trong cái ô tô hôm có hai người sốp phor đầu đội mũ tam tài, ibi cách nhau hơn là ông ở Huế mà tôi ở Hanoi.

◊

Đấu võ Annam

Ở Saigon nhân kỳ hội chợ Pháp-Việt, ông Trần-văn-Khá có là chức cuộc tranh võ địch về nghề rõ Annam.

Tỉnh Mỹ-tho có hơn ba chục võ-sĩ đến dự thi. Họ ấy là đồ đệ của giáo sư Lâm-thắng, một người Khách nổi tiếng là giỏi võ trong Nam. Tay nào cũng bùng dũng, vận áo có đề ba chữ Hồ-huệ-Cảng.

Ý bão bộbam đọc tiểu thuyết Tần nhô đến tích Hồ-huệ-Cảng, học trò yêu của Chi-thiền-Thoàn-sư, phái Thiếu-lâm nhà Thành

Ho quen mắt rằng họ ở trên đất Nam-việt trưởng minh là Tàu cả.

Ai cũng chắc rằng Lâm-thắng rồi giết chết võ địch.

Hôm ấy có Tô, người Annam học võ tây, và cũng biết ít võ ta, lên võ dài cùng Lâm-thắng lì-lì. Tưởng rồi Lâu-thắng nuốt Tô như rắn nuốt nhai.

Ấy thế mà Hồ-huệ-Cảng Lâm-thắng làm trận luyện quyền như ếch vào xiếc quên cả mấy đường quyền tuyệt tác, chỉ thấy cái tài... chịu dòn.

Một quả đấm sau cùng nặng quá, làm Lâm-thắng ngã ngửa. Hồ-huệ-Cảng ngã bái t子弟, rồi... lún mất?

Có lẽ bây giờ, giáo sư đã đi bài tàu mây về Tàu.

TÚ-LY

Bàn ngang.

Không có người nước nào vua danh bằng người nước Nam. Đó cũng là một cái đặc tính đáng khen của người mình; Người nước Nhật chuộng võ, người nước Pháp và những triết lý tuồng binh dân, người Đức chuộng khoa học thì người nước ta chuộng hư danh. Họ tra một việc, minh cùi g ưa một việc, tuy có khác nhau, nhưng sự khác nhau ấy không can hệ gì.

Một hôm, tôi được tiếp truyền với ba ông vẫn có tiếng là thượng lưu của xã hội. Một ông chỉ vi chơi toán với các quan mà được cái mỹ danh là thượng lưu, nay ông danh là tóm ở nhà quan phủ, mà ông di hat với quan án... Ngoài những việc quan hệ ấy, ông chỉ hết ăn lại ngủ, hết ngủ lại ăn, tịnh không có chút gì là hồn người họ lưu. Nhưng cứ thế cũng dù lén hàng thượng lưu trong xã hội ta.

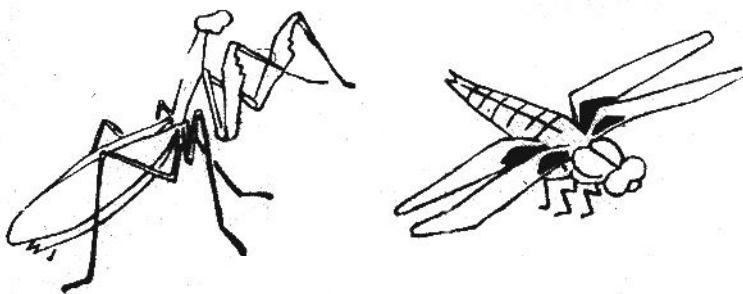
Còn một ông chỉ ua phàm ham hug chương. Bao nhiêu tri khôn của ông đem ra để hành động làm sao cho được lên ông hàn, ông huynh, như g ông không cần nghĩ rằng ông có súng dáng hag không súng dáng với cái lèn ngà, cái mè đay ông đeo trước ngực. Ông được đeo, ấy thế là ông hóa ra người thượng lưu rồi.

Một nhà văn-sĩ Pháp có nói rằng:

Không phải cái huynh chương làm cho người được tuồng lực danh giá hơn lên, mà chính người được tuồng huynh chương làm cho cái huynh chương ấy được tăng phần danh giá.

Nhưng đó là lời nói của văn-sĩ Pháp, có phải là lời xưa đe lại cho ta đâu, mà bắt ta phải nghĩ như vậy.

TÚ LY

Một con vật không bao giờ chịu lùi: Con bò nai.

Một con vật tên nó thế nào, thi lính nó thế: Con chuồn.

Những bài, truyện, thơ, kịch, tuồng của Phong-hoa cầm không ai được trích, in thành sách hay đem diễn trên sân khấu, chỉ trừ khi nào bản báo có cho

TRUYỀN VUI

HAI ĐÔI GIÉP DỪA

của THƯỢNG QUÂN

— Nhà chị Cúc hôm nay có hát, «s López»

Tiếng chị Trinh lanh lảnh ở cửa nhà
bên vỉa hè thì ở trên hai chiếc xe vừa
đỗ, nhảy xuống bốn ông áu phục gộp
gang.

— Kìa anh đốc Đát, họ lại cả quan
phản Thành, sao lâu nay hai quan chưa
xuống nhà em vậy?

Chị Cúc tui là chạy ra dồn, tay cùi
đương bùi giờ mờ lóe trên đầu; chị
lúc phả cái lược cẩn ở mõm ra, cùi
chào hai người áu phục đi sau, rồi
quay lại nói:

— Hai quan này, em chưa được biết,
ai vậy anh đốc?

Đốc Đát trả lời:

— Từ thám em họ tôi và bác giáo Tịnh
miễn Nam «cầm-ma-lách» kia xưa đó!

Dưới ánh đèn xanh hiện ra ba, bốn
à mệt trắng như voi, don đùi mõm
quán vào giao giũa.

Mù tro, «can» gác, đốc Đát và phản
Thân là chỗ nhàn rảnh cũ nhà chị Cúc.
sudden sáu cái quan, nên cười nói là lời
dâng lấp cả tiếng hai quan đi sau Quán
trứng chấm gót, hai quan bước rất êm,
không hề một tiếng động; khoan thai
ngồi lên hai chiếc ghế, bốn chân ruồi
thẳng dưới gầm bàn phủ chiếc khăn
sắc sỡ, đầu dựa trên lưng ghế ra chiều
mới mệt.

Tiếng dàn, hát du dương, tiếng trống
hỗn hập đã ngừng. 12 giờ đêm, tiệc
rượu tàn, chị Huệ, chị Lan đã ra chiều
đèo với hơi men. Quan đốc Đát
ngã về nhà quá đè chị Thu gục đầu bên
bàn đèn khóc.

— Thôi đi ngủ, các bác.

Quan phảm Thân nhả chiếc giò lầu
tổng ực một bóp nước rồi nói tiếp.
— Đè mai còn giày sớm, kéo nhô chuyen
lao nhất. Còn quan tham, quan giáo,
hai ngài từ lúc bước vào nhà hát cho
đến 1 giờ đêm không hề nhích ra ngoài
hai cái ghế. Quan phản Thân nắm
«kẽm» trên sập gỗ, hít thuốc trào,
không ép hai ông bạn phải theo ý mình.

Màn buông, đèn tắt, đêm khuya tịch
mịch đã ru người vào giấc mộng Vu
Sơn...

Một đêm qua! Tiếng gà gáy chào buổi
sáng mai, quan đốc Đát, quan phản
Thân đã trở dậy mặc áo, đi giày. Rồi
lần lượt hai quan bên kia cũng lốp ngóp,
bất chép chấn đơn ngồi dậy.

Ngáp dài, quan giáo Tịnh bắt bàm,
nhoèn miệng bảo chị Lan:

— Đưa hộ đôi giày...

Đầu bù, chị Lan lò rò khoanh tay
trước ngực, mài gót trên đôi phi-mã,
vội nhún quanh dưới gầm giường, gầm
ghế, khe lù, hè nhà; chị Lan cùi lùm,
máu dồn xuống mặt đã dì bùng như cái
hoa xuân, tim mẩn mà vẫn không thấy,
rồi tất cả mọi người đều liếc mắt quanh
bốn phía nhà. Quan đốc Đát phát gắt:

— Giày dép nào mà tim không thấy,
cái anh giáo thật vô lâm, có nhau lên
không, nhô lùa thi...

— Đề chồ nào? Giày cởi ra thì sao &
đất chửi nhết đâu.

Quan giáo Tịnh với cùi rõi lùa
nhau, duỗi chân kéo lại chiếc bì tất
trắng nuốt.

Quan tham đang thu lòi trong cùi,
nghe tiếng sìn sì với bò dày, mắt nhắm,
mắt mở, nhô toet ngay xuống đất, do
nách lên gãi sòn sỏi, rồi thò chân xuống
ngогаи nhia mọi người:

— Đóng bộ sóm thế, lại giấu giày của
người ta đi rồi, đưa dày cho «moa».

— Ông này la! Chị Cúc rút cả ngắn kéo
bàn, lật cả thùng mùng ra lùm mà tuyêt
nhien không thấy, tết tết hai đôi giày
bay đi đâu? Chị Cúc lùm chân rồi quay
lại nói:

— Thưa hai quan, nhả em cửa đóng
chặt chẽ, đây tờ ngó cà nhà dưới, chẳng
có lẽ ai vào dày mà lấy? anh đốc! hay
là anh đứa giấu đi; đưa làm gì, lôi
bò ra.

Câu mắng, ra ràng nghiêm ngặt, quan
đốc Đát lên giọng:

— Sắp đến giờ tầu rồi, ai bón cho
nô việc.

Quan áo đã mặc xong, giày vẫn chưa
tim ra; quan giáo Tịnh cầu, bảo chị Cúc:

— Đầu thật lùi giày đi rồi, định để
người ta đi tất không ra chắc; có đời
thứa nào nhà hát lại xoáy giày của quan
viên không — này thô, chết! lịt hơn 7 giờ
rồi, nhô toet! nhô toet! làm sao thil làm..

Quan tham đương ngồi trên ghế, nhảy
thở ngay cả bì tất xuống đất, dằng
lấy mủ ở trên mạc, nói tiếp:

— Đằng nào cũng mất rồi, ta ngồi dày
mãi cũng chẳng đào đâu ra được, thôi
dành đi không vậy. Chó quái! đồ ăn cắp,
từ rầy thi chúng ổng cách mặt!

Bốn quan áu phục giống nhau, hai
quand giày, còn hai quan dành đi tất
không nhảy lên xe.

Chị Cúc không sao được, đứng «phờ»

người nhả theo bài cài xe chờ bốn cây
thiệt chay tết đăng xà ...

Xe chạy được một quãng, đốc Đát
ngồi cùi lại xe sau bối giáo Tịnh:

— Mày tổng hai đôi giáp dừa vào
đau mà nhảy thế?

Giao Tịnh cười híp mắt lại:

— Ấy lúc chúng ta vào, bài thắng đã
phải thả goään kín cả đôi giáp mà chỉ
só chúng nó trong thay, may mà chúng
tao khôn bõn, vào đầu nai, nhét luôn
chân xuống gầm bàn, muối đốt té hơn

mấy liềng đồng bồ, chỉ bài anh
sướng vong linh nhõ.

— Thế rồi sao thoát?

— Ấy, đêm chúng nó ngủ say nù
chết, lao lăn giày, mở cái cửa sổ trời
ra đường, quẳng ngay ra ngoài phe
cho mất tích ...

Nó là hai chỗ hai đôi giáp dừa, c
vốn đi hát đêm ấy chỉ lợi riêng thàn
nhất được mà ở nhà chị Cúc ngà
hôm sau, có lẽ người nhà còn khõ
đổi giày tay mới! THƯỢNG QUÂN

CÙNG BẮC TÚ MỸ

Tôi đã ngược, bác ra cung ngược,
Gặp nhau trên «giồng nước ngược»
đôi...
Bác, bác mong cho bạn trẻ vui cười.
Tôi, tôi muốn bệnh nhũng người thõi
Hong cho bạn trẻ với bệnh ban trẻ.
Bác cùng tôi, ai sẽ trẻ hơn ai?
Vui vui non duyên vẫn từ cõi dài.
Chèo ngược nước, vui! ta hãy nói lời
lám sự;

.. Tôi, bản linh vui cười từ thà nhõ,
Đàn lòn lòn, gáp cảnh khôi, cũng cù
cười.
(Có lẽ) cười hơn bác, cười hơn hồn moi
người,
Cười, cười mãi, cười đời không tri kỷ..
Ô mà lịt cười nhiều quá, tôi dám rầu
lám sự;

Rồi một hồi, cũng nghĩ vẫn nghĩ vui.
Cùng đợi trăng, nhân giờ, làm thơ

Có lẽ định theo các cụ ngày xưa, nhân
lá lù!

Nhưng cũng may! được mấy tháng
Cái «khảng hoàng» về linh thần » đã
quá.

Tôi lại trả về linh cũ vui cười..

Cười n..oài mặt, cười trong tâm; nhìn
Thấy phán khôi, như c.. người yêu
thúc rực..

Từ dãy, tôi học... tôi rất chăm học.
Cùng anh em bạn như c.. óc cạnh
tranh..

Mấy lời lâm sự định ninh,
Này người Tú-Mỹ đừng sinh nghĩ ngữ!

Hoa soạn rụng, Bạch-nhận khéc bao
giờ?

Cánh vui khóc lão, phải hò to. «chú
re său!»

Kèo người — người đọc «giồng nước
ngược» lâu lâu

Tiếng nghịch-nhạn «da săn» thi gan
Còn mệt chõ, phải cung bán,

Là! thiêu nén thát chí, phải làm sia
má lập chí

Dời kinh tế, cảng ngày càng kinh t
Chẳng có nghề hèn, nhưng v.. nghệ
tinh so?

Lại chè Tú-Mỹ chí cao...
BẠCH-NHẬN

BÀI CA BÁO PHONG-HÓA

Từ khi Phong-Hoa ra đời,
Quốc dân kẻ biêt bao người thíc

Văn chương nghệ-luân tự nhiên.
Nơi ai v.. mệt, chỉ tên rõ ràng.

Não là Nam-viet ký quan,
Đông-sơn họa-si sến hàng v.. ra

Nơi gần rời lai nỗi xa,
«Tù nhõ đón nhớ» thực là khắp nơi

Lại thêm có mục «vui cười»
Viết toàn những truyện khôi hài cung

«Những hạt dại i dọn s.. không bùi»

«Nhát giao cao» sach lung nhói, tú

Trên «giồng nước ngược» nồng sầu

Văn chảng Tú-Mỹ lâm sâu cũng tài,
«Cuộc diem báo» hãi cõi gai.

Ai xem cũng phải phục tai Nhị-Linh

Muốn cho xã-hội văn-minh, a.. b..

Tứ-Lý chảng giữ riêng minh a.. b..

Không úp mõ, không rèn nang,

«Tù cao đến thấp» nói chán thiểu a..

Trăm năm cõi lục cõi giai,
Còn tờ Phong-Hoa trên đì cõi

NHUYỄN-GIANG

Dáo-thác-Hộ (Haiphong)

ANH MỸ - THUẬT

Hiệu Khánh Ký công ty

3. Rue Borgnis Desbordes (Phố Tràng Thi sẽ sở cầm Hàng Trống)

Đã nò danh ở Pháp và khắp cả cõi
Đông-dương

lá Quảng Cáo

Ảnh 13 x 18 cả khuôn và sous verre
(Theo kiều bên) 2p 00 1 cái

Ảnh 18 x 24 cả khuôn và sous verre
(Theo kiều bên) 3p 00 1 cái

Chuyên-môn làm ảnh Phóng Đài
30 x 40 cả khuôn giá từ 5p.50 đến 9p.00

50 x 60 — id — 8p.00 — 15p.00

60 x 100 — id — 15p.00 — 30p.00

Đại-lý: FILMS AFFA
cõi ống kính rất sáng

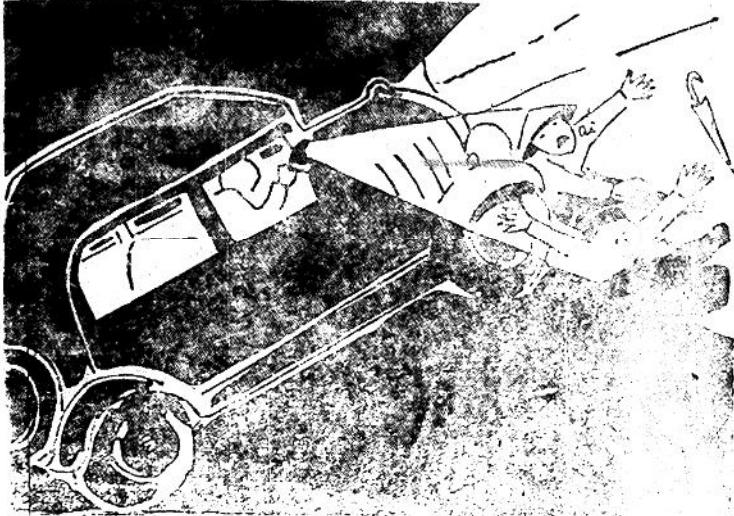
Giờ đậm hay râm, ánh lại càng đậm đặng đẹp như zin bên Âu Mỹ vậy.

BÌNH - HƯNG

Rò hòi anh ngó ngắn!

— Thả chúa ! đường tôi lụt nhien họ đem ánh sáng soi đường cho mình đi !

CUỘC CHỢ PHIÊN

của Công Thương Đoàn

Cuộc chợ phiên của Công Thương Đoàn mở trong ba ngày 15, 16, 17 tháng này mục đích cốt làm quảng cáo cho các nhà buôn trong khi kinh tế khủng hoảng, và để mua vui cùng thường xuân một cách mới mẻ.

Khéo tò chúc

Chợ phiên này không phải là chợ phiên làm phúc, song kết quả được tốt đẹp là nhờ ở cái tài xếp đặt của mấy nhà tổ chức, biết làm quảng cáo một cách khéo cho người đến được đông và biết cách làm quảng cáo cho các thứ hàng nội hóa.

Sở dĩ được người đến xem đông là vì :

1 Biết chung lên nhiều trò lừa.

2 Tiền vào cửa không bao nhiêu.

3 Chương trình không nhất định, thành thử có người một ngày vào hai, ba lượt.

4 Ban tổ chức khéo sắp đặt.

Dẫu có một ít người đi xem còn than phiền, nhưng Công Thương Đoàn thật đã đạt tới cái mục đích làm quảng cáo, vì đã được nhiều người đến — Công Thương Đoàn mới ra đời mà đã tỏ ra cái vẻ hoạt động, không như nhiều Đoàn, nhiều Hội khác chỉ có danh mà không thực.

Khéo quảng cáo

Các thứ đồ hàng bày ra trong KHAI-TRÌ thi phẫn nhiều là những thứ đã bày ở Hội Chợ vừa rồi, nhưng họ lại đem ra, rồi kéo ta đến nhồi vào óc ta rằng thứ ấy là đẹp là tốt, lán lán ta cũng yên trí là tốt đẹp. Cách quảng cáo khéo lắm!

Sứ Thanh Trì, cốc Thanh-dức, pháo Tường-ký, áo dù mưa Phạm Tá, áo Hương-ký, thuốc Vũ-dô-Thìn, v. v ... những tên đó lúc vào cõi quanh quẩn trong tri ta, khi nào ta cần đến thử nán là ta phải đến mua ngay & các cửa hàng kẽ trên đó.

Ai kén vợ !

Đạo này nhiều người ua thè thao nên thấy đến vỡ lá đến ngay, để xem ban tài-lưu và ban nhà nghề trộ tài ~ Nhưng họ đến xem đông là vì có nữ võ sĩ Ngân Bình tên võ-dài

Độc giả của báo Phong Hóa, những người có dự cuộc thi kén vợ chắc là đến đủ mặt, vì nữ võ sĩ Ngân-Bình lập dài

Tôi gặp một người bạn vốn là tay võ giỏi, liền hỏi :

— Thế nào, sao bác không lên đấu với tôi, kêu vợ chơi ?

— Tôi sợ...

— Bác còn sợ à ? Võ nghệ đẽ đáo rồi ?

— Không phải thế ! Nhưng tôi sợ là sợ đánh được, phải lấy làm vợ thật rầy rà cho tôi quá.

— Việc gì mà rầy rà cho bác ?

— Vì tôi đã có vợ cả ở nhà, tôi sợ...

Tôi thấy bạn nói có lý, nên không dám hỏi nữa. Dẫu có võ giỏi đến đâu thì giờ cũng phải sợ sự sur-tử cái. Cái đó là lẽ thường.

Hết xem diễn vở lại đến xem đấu vật và xem người rừng. Trong thấy người rừng ngồi ở trên cái ghế, hai bên có hai người lèn cắp gươm đứng hầu, người di cối chi trồ ;

— Kia chủ trại và baitả hữu ham mưa.

Một truyện ghen.

Của dáng tôi, trông cũng na ná.

Vì thấy trong chợ phiên có cô dâu đến chuộc rượu và mặc bài bông, bà vơ một ông trong ban tò chúc, cho người nhà mang lại tặng cô dâu một bó hoa c... tlon. Nếu vì muôn vui dưa thì cũng là một ý là, nhưng nếu vì

ghen chênh mà lém thẽ ở nơi công chúng thì quả không nên, nhất là

mình lại không tự đem hoa dưa — nhưng có lẽ là ghen, vì hôm sau, khi ăn tiệc có cả ban đến mời rượu, không thấy ông chênh đâu cả.

Tóm kia, tôi nói sự sur-tử là lẽ thường cũng không phải là ngoa. Chỉ tài nhất là làm thẽ nào bà ấy tìm được nhiều hoa c... tlon thế.

Tiếc

Tối hôm «đã đậm» có một tiệc cơm annam, có cô dâu mời rượu và múa bài bông. Tất cả ba tớp: tớp cô dốc Sao, tớp Vạn thái và tớp Thái-hà.

Tớp cô dốc Sao thi ăn mặc khéo, áo quần và giày cùng một màu: quần áo may toàn bằng thứ lụa nội-hoa — các cô màu có vẻ linh lợi, hoạt động — còn tớp Thái-hà màu hát đúng điện hơn.

Trò hình

Tối hôm ấy đáng lẽ người đến dự tiệc mặc trà bình, song tiếc vì ít người biết, nên có phầu kém vui — Phong Hóa cũng có hai người đến: một người trà

lành Nhật-bản — còn mấy người nữa trà bình làm Á-rập, làm «Khách trú», làm «Ma-la-bà» và một người trà bình làm một người Annam, mặc áo thụng xanh, đeo thèm ngà bằng giấy.

Ông Phạm-Tá khi sắp về đẽ mặc quần áo Á-rập, thì ông Cung-dinh-Qui kéo lại bảo :

— Bác đừng trà bình, bác ạ !

— Vì có gì ?

— Vì có gì, tôi sẽ nói bác biết

Không cần phải biết vì có gì cũ, nhưng ông Phạm-Tá không nghe ông Qui, cứ vẽ đẽ mặc trà bình, là ông Tá phải.

Trong cái xã-hội nhật nhẽ này, có được mấy dịp vui đùa. Vui đùa một cách thẳng thắn, mạnh bạo không có hại cho mình và cho ai còn hơn là thi nhân uống rượu. Ở chốn ca trường hay túm nầm tụm ba bóc lột nhau bằng cây bài lá bạc — Những cuộc vui có hại ấy ta thường thấy ở xã-hội ta, còn những cuộc vui mạnh bạo kia mấy khi có — Hai, ba mươi tuổi ròng đã dạo mạo như ông cụ non, tìm những trò chơi lẩn lút, chép đít !

NHẤT-LINH

O

Thi đep.

Cô 32 cô dâu Khâm-Thiên, Vạn-Thái; và Thái-Hà-ấp đến dự cuộc thi đep.

Kè ra những cô du dự cuộc thi ấy, đều mỗi người có một vẻ riêng cả, có hơn nhau chỉ một mươi một tám thời.

Bà cô được giải nhất :

1 — Cô Chuột-Bach, tức là Bach-Tuyết ở nhà Đốc Sao số 52 Khâm-Thiên. Cô này đã đep mà quần áo nội-hoa có mặc lại tăng thêm cái vẻ đẹp của cô.

2 — Cô Kha ở Vạn-Thái lúc nào cũng tươi như cái hoa.

3 — Cô Khê ở Thái-Hà, mặc mạc mà dễ coi. Các cô khác đều được giải nhì và giải ba cả.

Kết từ 1er Janvier 1933

200 SỐ BIẾU...

Ai sẽ chung ?

Số đầu : 1 cái xe đạp đồng giá 60.000

Số thứ hai : 1 cái xe đạp đồng giá 30.000

Các Ngày có xe đạp xe nhà đem lại ma

nhau, hoặc mua hàng ở hiệu Đồng

Mỹ 54 Hàng Giày, từ 10 giờ 15 đến 12 giờ

Lại một con rùa nữa

Ông Nguyễn-công-Tiểu lại vừa tìm ra được một Nam-Việt kỳ quan, nhưng không phải Nam Việt kỳ quan như của Đông Sơn v.v.

Vốn ông có duyên với loài rùa, nên ông lại tìm ra được một con rùa là nữa.

Con rùa này giống như bẹt nhưng con rùa khác nhưng nó có một cái đặc tính là rất hung hùng, cứng đầu, cứng cổ.

Nhưng con rùa khác.... đều ta lấy que gỗ vào đầu, hay là nó nghe tiếng sấm tai nó rụt đầu vào trong mai ngay. Con rùa của ông Nguyễn-công-Tiểu tìm ra thì không như, đầu lấy que gỗ vào đầu, hay bắn súng ngay bên cạnh nó, nó cũng không rụt cổ vào. Không phải là nó bao giờ có các rùa khác nhưng mà nó không thể rụt cổ vào mai được. Vì thế nó là một con rùa lạ.

Mà một con rùa lạ như thế, phi ông Nguyễn-công-Tiểu thì không ai tìm ra được.

Thế là từ trước đến sau, hai lần có sự lạ, là hai lần ông Nguyễn-công-Tiểu tìm thấy rùa. Lần trước rùa hộp, lần sau «rùa cứng cổ».

Con rùa hộp đốt đít nó cũng không chịu thò đầu ra. Còn con rùa cứng cổ đốt đầu nó cũng không chịu thút đầu vào.

Một con bị đốt đầu, một con bị đốt đít, hai con đều hung hùng cả. Chỉ phiền cho ông Nguyễn-công-Tiểu, mỗi lần có người lại xem, là phải bắt điên đốt đầu đốt đít.

NHẤT-LINH

Cải chính

Trang 1 đầu đề bài luận «Một vấn đề di dân» xin đọc:

Một vấn đề dân sinh.

A gấp B

Bác dày riệu rõ quá chàng. Sơ mi (Chemise) chất cỏ ngực lung tung

thừa.

B Giống như lối áo ngày xưa,

Vì may thợ vụng cắt bừa biết sao.

A Thần sơ mi có xa nào,

Mười lăm hàng gạo (1) đã bao tiếng đồn.

B Ngâm áo bắc với cỗ cồn,

Mới hay may khéo làm tôn vê người.

NG-RANG T. Q. MINH

1 N-16 Phố hàng Gạo gần chợ Đồng-xoài

Tiệm Đức Thắng

Bán thuốc lào

VUI.. CƯỜI..

Cuộc thi vui cười

Của B M K T Thanh - s

Cá nhà ngóng

Một nhà kia có ba cô con gái đều ngóng.

Một hôm ngoài phố có đám rước. Chị em muốn xem, mới xin phép mẹ. Mẹ cho đi dặn rằng: «cô đi xem thử, phải hồn miếng kèo người ta cười cho chết ». Ba chị em xin tuân lời.

Đám rước đi sắp hết, lú: đến cái kieu, có em ai trông thấy đẹp quá, mỉm cười miệng nói rằng: « ài áo ôi, ep, ep ôi ». — ài áo ôi, ài áo ôi.

Cô cá can rắng:

— ôi ôi ôi, ày ày ài ôi ôi ông ợ ười a ười o!

Của N H N Hanoi

1 — Hồ với sư tử

Bác hai Chốc bỗ láng đi dã bốn năm giờ, na i vò kề trại: « năn ống đòi kèm. Tôi phải đi diễm ăn. Ra tinh gặp phượng xέc láy-dez. Tôi xén làm cu ly. Ông chủ nai: anh bồi làn đù rõ. Nhưng tôi có việc này, nếu anh làm được, tôi nuôi già lươn cùi thát. Tôi có con hổ nó mời chết Anh chịu khó đợi nỗi cho thiên hạ xem vây. Thè là tôi làm hổ quanh quẩn ở trong cũi lù. Thinh thoảng gầm gừ, người xem sợ ra phết. Được mấy hôm họ rót chung vào chưởng sur-tù. Ông con trù từ từ mì giết quái! Tôi sỹ hết hồn kêu rinh lhiên địa. Con sư-lù nhảy sô lại tôi, há mõm, nhăn nanh. Tôi ch't khiếp kêu: « ồ ! qíoi ôi! cứu tôi vội ! » lúc nà ghê mõm gần tôi, tôi tưởng chết mất, thi con sư-lù se nỗi: « này, con kh' l' cảm họng đi không áng chả tống cõi di bág giờ ».

II — Lý sự

Một người cảnh sát lôi một tên x bợm u dến sô cầm.

Ông cầm hỏi tên tuổi song liền tống giam. Anh bợm cứ nhặt mực kêu oan. Ông cầm gáy: « này còn kêu oan nỗi gì ? » và đến mứtì người trông thấy mà lán lung người ta...»

— Bầm quan lớn, ngại bảo mười người trông thấy con ăn cắp, chả con có thèm gọi hàng vạn người không trông thấy con ăn cắp đến đây để làm chứng cho con.

Của T B B V T

Xà toét

Xà Toét ra lình vùa vào lề chùa xin được que thè, trả ra gấp ông đội xếp hối: « anh kia thè đâu ? »

Toét giờ què thè:

— Bầm, đây ạ!

Của C L Halphong

1. — Blết hỏi ai cho biết

Xưa nay ta có câu:

«Ba năm cải táng di hình.

Xương bao nhiêu diêm thì tinh bẩy nhiêu ».

Câu ấy đẽ chỉ người dân bà nào nhiều chồng hoặc đã có chồng đi ăn vạng với giai.

Nhưng xương các à thanh-láu cải táng thi nhiều diêm quá, toàn thè xương như ден xi cả thi làm thè nào mà biết được nó bao nhiêu linh, biết hỏi ai được đấy ?

II. — Cái vòng luân quẩn

Quan lão hỏi :

— Tên kia n้าu rưốu lậu đẽ làm gi ?

— Bầm đẽ bán.

— Bán đẽ làm gi ?

— Bầm đẽ lầy tiền.

— Lầy tiền đẽ làm gi ?

— Bầm đẽ đồng gạo.

— Đồng gạo đẽ làm gi ?

— Bầm đẽ n้าu rưốu lậu.

Của H B Faifoo

Lo

Một nhà nhỏ to cho Phong Hóa tuân báo néi than thở với một người lán học rằng: « cậu có nghĩ ra cách gì mà trù cách đám ngang, thọc dọc cửa Phong Hóa không ? »

— Thưa ngài cố, khi nào mà các hàng người bị châm chọc đò bỗi cái ngóng của họ đi.

— Thè thi Phong Hóa nói những gì ? bô giây trắng không à ?

Khi đó còn xa, nhưng tôi nói thêm rằng hồi đó Phong-Hoa lại ca tụng cái hay của họ.

Nhà nhỏ nghe nói cũng gật đầu.

Của P M Ford Bayard

1. — Loài cọp ăn gì

Thầy giáo — Cọp thi ợc loài gi ?

Học trò — Thưa thèg cọp thuộc về loài bốn chân, có vú.

Thầy giáo — Ủ, nhưng loài cọp ăn gì ?

Ăn cỏ hay ăn thịt, hay ăn tạp ?

Học trò — Cọp là loài ăn thịt ..

(Thầy còn đương qát gù, trả nỗi tiếp) ăn thịt, ăn thóc lúa và ăn...

Thầy tròn mắt nhìn, trả vắn điêm nhiên thưa: « Thưa thèg, con thèg rầm, mồng một mồng con vẫn cung bán thờ ông hò hằng sói, chè và chnỗi ... »

II. — Hòa vòn

Bác xá Kiết, một hòn ăn cắp đxg: mì con gá. Bem vè sai con đem ra chay bán.

Không biêt cậu con làm thè nào lại nồng mít. Khi vè bác xá hỏi cậu bin được bao nhiêu ?

Câu trả: nhiên trả lời ;

— Thưa, con cung bán bằng giá thè muq!...

Của T T Hanoi

Lý sự

Chủ nhà : — Bép ! sao mày chưa rửa cà dà nâu ?

Thầy trả: — Con tưởng không cần l' vì cà dài cà dà ở dưới nước !

Kết quả cuộc thi

(Số 39-49, 41-42)

A — Thị vui cười

Giải thưởng nhất một năm báo.

Về 2 bài: « Câu hỏi ngõ ngách » và « Đóng tay gập nhau »

tay gập nhau »

đang trong số 40.

Của ông Hồng-vân số 76 Boarin Hanoi.

Giải thưởng nhì: G tháng bao.

Bài « Cúng đài xem Kiều »

đang trong Xíu loại nhân N 31 bis hàng Quát Hanoi.

B — Thị tranh khai bài

Giải thưởng nhất 1 năm báo.

Về bốn tranh số 28, 31, 32 đang trong số 40 và 41 của ông Văn-công-Nghệ Ban-que de l'Indochine à Hué.

Gửi thường nhì: G tháng bao.

Thanh số 33 dán trên số 34.

Của ông Dương-Quý (xin ông Dương-quý cho biết chỗ ở để gửi bìa).

Sẽ bắt đầu gửi báo bìa từ số 43.

Hai bài của ông Hồng-vân được giải nhất:

I — Câu hỏi ngõ ngách

Một cậu bé đi học về, với vầng vùi cấp, sách xuong bẩn, vào bên mẹ hỏi:

— Mẹ ơi, có phải quả đất quay chung quanh mặt trời, không mẹ ?

— Phải đấy, con à !

— Thế khi không có mặt trời, thi quả đất soay chung quanh cái gì kia hở mẹ ?

II — Đóng tay gập nhau

Câu Xì người vùi ig « con tàu láng dit ờ bụi le ». (con trâu trắng đứng ở bụi tre.

Thái-binh mới bái: đầu học chí láy, bắp bẹ đọc:

... Boulon (bu lông) cái khung..

Bà mẹ ngồi khâu bên cạnh, tưởng cậu con bát được cái khuy qì lợ, bao mìn trong, ngoảnh ra thấy cậu vẫn vẫn đầu vào sách má họ: bu lông cái cái khung.

Bà tưởng cậu nghịch tinh phát gát

— Tao tè con à ? (trè con) khuy đầu mà lông (lòi ngà) ?

và của xiêu loại i hận được giải thường với

Cùng đài xem Kiều

Tường da họ: béo úy mói vè, mit hòn giò quyền Kiều ra ngâm, hỏi bạn là Thuật ngồi bên cạnh :

— Anh xem truyện Kiều có thấy tác giả nói có Kiều có mang hò, nào không ?

— Không !

— Anh nhận là Annam mà không hiểu truyện Kiều, hãy đọc lại câu... . Thất kinh nòng chúa, biết là làm sao, Cái Kiều chẳng chúa là gì ?

11 bài — M Đ 5 tranh — N VT Ngõ-huyện Hanoi 3 bài — 2 câu đối — N H Thái-binh 4 bài — L M T Hadoing 2 bài B B Sơn Tây 2 bài — 3 câu đối — NN Đ Hanoi 3 bài — j Lotquier : Hongay 1 tranh — BC Hanoi 3 bài — P V H dứt Q VS on tiy 2 tranh — D V Q Hanoi 2 tranh — D K N Thành-héra 9 bài — V C N Hué 1 tranh — 2 bài — V V T Hanoi 2 bài — N M D Tùm-sơn : 3 bài — R V S Hanoi 2 bài — N H A Hanoi 2 tranh, 1 bài — N Đ Hanoi 2 bài — N N Hanoi 1 tranh — N V K Hanoi 1 tranh, 5 bài

Maillot

dé tập thể thao hay mặc lót mình cho đỡ mồ hôi

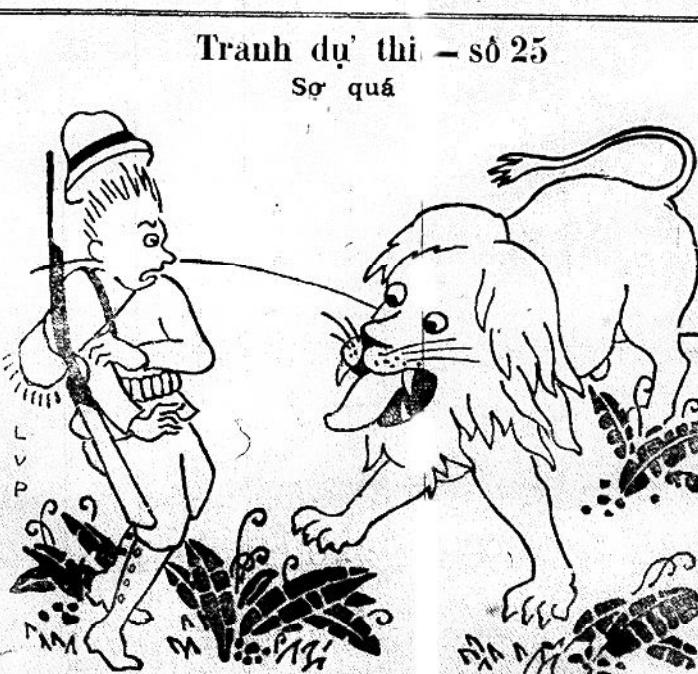
Chemisette

Mặc thay chemise

Mua buôn, mua tè ở hiệu dệt

CÚ CHUNG

63, Rue de la Citadelle — Hanoi

Truyện Ngắn

NGHĨA CÁI CƯỚI

của KHÁI - HƯNG

Thanh-Vân ở làng làng bón bò, vui mừng Cái ẩn ly-dị của vàn sủ cho nàng hoàn toàn đặc làng Nàng được kiện, được nhà, được con...

Được nhà rồng cũng chẳng cần gì giấu, được trùi con rồng cũng không thể biết, vì nào rồng có ý định gì làng con mang tên họ người cha mà không ghét. Nhưng rồng cũng sướng vì đã làm cho người chồng không rãnh rỗi phải khéo, không về duong vật chất, vì với khách kiệt giá-lai, không về duong tinh thần, về duong gian lì xì đã phải xa lìu dứa con.

Bà là cách nàng trả thù, trả thù kẻ đã không biết làm cho nàng được buông bạnh húc, cái bạnh phúc vật chất của lão kỵ vật chất này. Hai năm trước, nàng lập kế xin biệt cư để lánh nô lảng chởng cũng chỉ có một mục đích ấy. Đến nỗi chồng nàng cầu tiết đã xin từ chức tham tá để khỏi phải nộp vợ mỗi tháng chín chục: Chồng nàng xin từ chức, tức là nàng xin ly-dị.

Nàng đi trên con duong lùn toà áo về nhà, mồm mỉm cười thầm, tưởng tới cái cảnh không của, không tiền, không nỗi trú ẩn của người chồng đáng ghét.

Về tối nhà, Thanh-Vân vào phòng ngủ, khép trái cửa lại rồi rẽ tắm lăn ra giường iồi cuội lăn, cuội lòn, cuội sảng cuội sụn, cuội nụ đèn như rồ, cuội chảy tròn ướt áo ướt mũi. Rồng nàng im lặng: nàng và thoảng trông thấy hưng minh trong chiếc gương dung, hưng cái nụ ướt đẫm, cái bộ rồng cuội nheo như nấm nụt con ác thú, rập mắt sáng quắc long xông rọc. Nhìn cặp mắt con diều hâu dương rinh-lắt chim nhỏ.

Nàng giật nín ngó lầm: « Cái cưới của sự sưng suồng lén nhẫn đến thế ư... Hay đó chỉ là cái lạc thú của sự hờn thèu? »

Nét mặt rồng bỗng đổi ra rầu r Ebook
rầu, rồng ngâm vào gương thấy mình xấu, thấy mình già, thấy mình hết cả về kiêu mi của lão thanh niên, tuy tuối nàng mổi bẩm bả, hẩm hồn.

Nàng sợ hãi, xấu hổ, với rồng đứng dậy đi trong diêm rồng ướt đẫm mờ của bước ra phòng ngoài.

Rồng nàng mím miệng, và vuốt trong

thấy đặt trên bàn một tờ báo mà nàng không đọc, tờ tuần báo Nhật-Tân. Vội vàng nàng chạy lại bóc vội tờ báo, mở lời mục « Tiếng cưới » ra đọc. Rồi rồng ôm bụng cười, cười như cái nắc nẻ, cười ngực cười rãnh, cái cười này khác hẳn cái cười ban nay, cười không những không phải rãnh đến sự đau đớn của kẻ khác mà lại là cái cười không có tu tuồng, không vụn mồi ý nghĩa sâu xa chiết. Cái cười làng làng của loài người.

Bà hơn một năm nay, từ ngày bắt đầu có mục « Tiếng cưới » dưới ký tên Bích-Động (lì Thanh-Vân không thù hận nào là không đọc báo Nhật-Tân, và không lần nào đọc lời mà không cười).

lần dù cách vẫn không bết tên thực và bình rang tác giả. Nào bài dò chiết báo, nào vở lèn tòa soạn trả liền. Sóng không bao giờ nàng lèm ri được tên danh mà cũng không bao giờ nàng bể gặp mặt, vì nghe như léc giả chí gửi bài đến nhà bèo chứ không đến đây làm việc.

◊

Vậy thì Bích-Động là ai?

Nó phải ai? Đó chỉ là cái biệt hiệu của Văn-Lâm, người chồng ly-dị của Thanh-Vân.

Văn-Lâm lấy Thanh-Vân được một năm, là lần bi-kịch trong gia đình luôn luôn khai diễn. Cái cờ thú nhất của sự cãi cọ lối thói là tiền. Không phải là biến tèo đâu! Có lẽ lại vì nhiều tiền mà cười lúc bụng.

Một sự lạ xảy ra trong đời Văn-Lâm. Từ khi chàng bị vợ làm khổn đốn, chàng bỗng trở nên một người vui tính. Mỗi tối bê bối, biệt cự, xa con, mất nhà, nay là một sự súc động làm nở một óc thơ trong tâm trí chàng. Chàng vui thực, cười thực chứ không phải giả giốp gì. Anh em bạn bè thấy chàng nói dùi luồn mõm, khôi bài luồn mõm, chơi bài lồng mạn thi lấy làm lo buồn, cho rằng chàng chôn sự sầu muộn vào trong sự lạc thư làm thời.

Rồi chàng bị quản bách, bỏ việc, bế tiền, bế tiền nuôi lão, bế lão trả tèo phí cho cháu.

Một hôm bụng đói, không nhà, chàng lang thang trên đường, nghĩ truyện dài mà cười lúc bụng.

Bỗng một ý kiến này ra trong chàng...

Từ tuần lễ ấy trên tờ báo Nhật-Tân mỗi chiều thứ bảy đọc giả lại đưa nhau coi mục « Tiếng Cười » của chàng Bích-Động.

Chàng đem cái cười lụy tim ra, mà lên mặt báo để cùng anh em cùng cười.

Đó bà không phải cầu trả lời có nghĩa lý sâu xa, mà èm đèm đối với sự báo thù nhò nhẹo của người vợ chàng?

Viết báo này đối với Văn-Lâm đã thành một sự cần thiết.

Mỗi một vụ cười chàng moi ở trong lâm chí ra, ở cái đời éo le, khổn nạn của chàng ra, chàng đem đòi lấy áo choàng, lấy học phí cho cháu chàng.

Nhưng có một sự rất lạ, rất quý mến của người đã mua được, mà chàng không ngờ tới là tấm ái tình của người vợ ly dị... là cái cảm tình của kẻ thù kề ghét chàng!

Còn Thanh-Vân cũng không ngờ đâu rằng người đã làm cho nàng vui đã được nàng yêu, lại chính là người mà nàng đã cố làm cho khéo.

KHÁI-HUNG

Còn khi nhàn rỗi, ngồi bồn, nàng lại rõ mục ấy ra đọc đi, đọc lại, ngồi cười một miếng. Rồi dần dà trong lòng sinh mối cảm tình đối với tác giả, trước còn yêu sán sán yêu người, chia sẻ với được gặp mặt người đã viết nên những áng văn vui cười linh tú ấy. Cái đó, có là chí, đối với những khói ốc trè, biết yêu kia, một vật không quan trọng, một câu nói pha trò, một nụ cười ngọt ngào, một mày may có thể gọi tên mối cảm tình trong giây phút. Hỗng chí là thử lấy nோ Thanh-Vân cũng làm quen với lối bút kẽ mà nàng cho là lâm lính tác giả.

Nhiều lần đọc xong nàng gặp tờ báo lại, ngồi ngó vò ngó bồn, ngó tới người chồng mà nàng đương hiện, rồi tới lão nết khéo chịu, lâm lính kín đáo, bộ diện nghiêm khắc như ông già của chàng thì càng lại càng thấy nàng yêu nhá văn-si kia, càng thấy nhá văn-si kia có trí khéo cao sâu hơn cả anh « lão già », cả ngày chỉ cầm cuộn trên những quyển sách giấy, không nghĩ gì đến lạc thú hi-lich nữa.

Nhưng Bích-Động là ai? Thanh-Vân

quá. Văn-Lâm thấy vợ giàu, hơi một tí là khoe của, nên chàng lấy làm khó chịu. Vả chàng lại có tình bay nghệ ngoại, cứ tưởng người ngoài người ta cho mình vì ham của mà lấy Thanh-Vân. Rồi đối với vợ chàng sinh ra lanh dam, lanh ra ta không cần dây, mà từ lanh dam tới ác cảm con duong thực không xa.

Trong gia đình mà có tình ác-cảm, chồng ác cảm vợ, vợ ác-cảm chồng, thì chí có một cách: là bỏ nhau.

Kèo thi Văn-Lâm cũng muốn bỏ vợ cho xong truyện đi, vì không những chàng còn yêu gi vợ nữa mà chàng không muốn người đàn bà kia vì chàng mà không được hưởng hạnh phúc. Chàng chỉ muốn buông tha người ta ra cho người ta được tự do muốn lái lái lấy. Hai người đã không yêu nhau thì còn ở với nhau làm gì nữa.

Người vợ lại không nghĩ thế. Bỏ thi nàng vẫn quá quyết bỗ. Nhưng nàng cố chí báo thù kẽ dã làm tiêu diệt một đời thanh niết của nàng. Nàng lập tam làm cho chồng nàng phải đau đớn, không khốn nạn, thi sòng mới nghe.

HIỆU MỤ PHẠM MANH - KHA

80 PHỐ HÀNG BỘNG HANOI

GIA ĐẠC BIỆT không đâu bằng

Mú hai lán nút chai, kiều quả dưa rất đẹp, có bảo hành một nă

GIA 1P.60 & xin gửi thư về mua buôn

1950. Đám cưới tân thời

Nhà gái đi đón... rề

Chú rể trình diện

CẢM TƯỞNG CỦA LOTRÖNG (MỘT NGƯỜI RÙNG)

về cuộc chợ phiên Công Thương đoàn

Lotrönge viết thư cho vợ là Tôđe rằng:

— Cao pàu tsì pàu lè tsou me hmòng...

— Cái gì mà ngộ dữ vậy?

— Tiếng Mèo đấy, mà anh không hiểu à?

— Thời! Anh cứ dịch ra tiếng Annam cho tôi nghe để hiểu hơn.

— Kè bằng tiếng Mèo thì câu truyện vẫn đặc sắc hơn. Nhưng anh không biết tiếng Mèo thì thời, tôi kè bằng tiếng Annam cho anh nghe vậy.

Hôm qua Lotrönge đương thung thang bách bộ ở bờ hồ Hoàn-kiếm, tôi bắt gặp bài truyện về chợ phiên Công thương đoàn. Lotrönge tinh diêm đậm, ít nói, đưa cho tôi một bức thư mà bảo rằng:

— Ông cứ coi bức thư tôi sắp gửi cho vợ tôi đây ông sẽ bể.

Tôi mở thư ra đọc. Thư rằng:

« Tôđe yêu quý của anh ơi.

« Anh tiếc rằng em không được về Hà Nội xem hội chợ phiên: Có nhiều trò lảm, em à.

« Trước hết chợ phiên ở quê Mèo ta, bì bòp ở trên dốc, trên núi trông bên kia, hoặc có lều có quán thì cũng bằng tre lợp lá gõ, mà thôi. Ở Kinh thành thì khác hẳn, chợ đep lảm, đep bằng một vạn, môt mố dính cái quan Châu ta kia. Cai quản chợ dày dây bằng gach có cửa kính cửa chớp, có thang gác, sân thượng, mà vừa to vừa cao bằng cái

dòi Tsing-neng ở làng ta ấy.

« Các hàng bầy bát bỉ có đủ thứ: nào pháo, nào chè, nào cốc, nào bát, nào bình ảnh, nào quần áo, nhiều lảm kê sao cho siết!

« Có một hàng bên các lầu chui đẹp lảm. Họ giày làm s-o mà khéo quá, em à. Nhưng con chim ấy không bay, cứ đậu yên không nhúc nhích. Anh vỗ tay xua chúng nó cũng cứ đứng yên dương cắp mắt nhìn. Anh cho là họ lại cười anh là ngu. Nhưng anh thì anh cho chính là họ ngu mà họ không biết. Em tình ai lại đem bầy một con rùa chết vào trong một cái phẫu thủy tinh bao giờ, con rùa bộp mà trên ta có hàng đần và chúng ta gọi là con rùa Pantis-áy mà Thế mà không biết anh nào lại đặt cho nó, lại viết tên lung nó cái tên ngô nghê là rùa « Khoa-hoc »! Em coi đó dù rõ cái trí thức người Kinh: Họ không có lương tri, em à.

« Có lẽ tại họ ăn của ngọt nhiều quá chăng? Vì trong chợ, anh không thấy một hàng cơm hàng bún nào hết. Chỉ có toàn những hàng bán kẹo, bán mứt, bán bánh và bán nước. Bánh tì anh không ăn vì anh chắc là họ làm vụng, ngọt sao bằng bánh mật ong chính tay em Tôđe của anh làm ra được. Còn nước bì anh uống có một hụm, vội hụt ra ngay. Quái! nước ở dưới Kinh kỳ này làm sao ấy, té luồi quá, ánh chí sơ có chắt độc, uống vào nhớt bị ngã nước không lên với em được lìu khò.

« Người đi chợ thì có đủ con trai con gái, con trẻ ông già, mà đồng lâm, đồng hơ, tò ong nhà ta nuôi ấy. Có một điều lạ là họ đến chợ họ chẳng mua bán gì cả, họ chỉ kêu gào rồi giậm chân dập tay, trống hay đáo dè, em à. Thế nào tan bội rồi anh cũng cố rủ vài người Kinh lên ta chơi, để họ làm trò cho em coi. Nhất là bài ông lo béo, lo béo lảm, deer bộ kinh lớn như hai cái vòng tay úp vào mắt, thi trống lại càng buông cười lảm, em à. Họ bảo anh rằng một ông làm nghề thợ ruộng và một ông làm nghề qui thuật thu hình người ta vào mảnh giấy. Em tình có ghê không

« Chính hai ông ấy mời anh lên sàn ngồi chơi. Anh thật thà tưởng họ tử tế, Ai ngờ, anh vừa ngồi lên ghế, thì hàng nghiệp người họ vỗ tay họ chế-nhạo tức chết đi được. Họ lại cho hai vợ chồng thằng lùn nào không bết, cắp kiếm đứng bùa anh, coi mình như một ông quan báu vậy.

« Bọn con trai thì họ hay ngại c-đograms nhăng-nhit như thế, nhưng được cái bọn con gái thì họ biến lảm như mèo. Em đừng với ghê nhé! anh không thích, không yêu họ đâu mà em sợ, vì anh coi ra họ vụng-về lảm: có cái mài tóc còn không biết trang-ciem cho ra hồn. Anh khéo biết họ có gươong không mà phần nhiều người đều dè lèch bẩn đường ngõ về một bên. Còn quào áo họ mặc thì chẳng một ai biết thừa-thừa khéo-leo như em hết.

« Các trò chơi cũng có, nhưng toàn là những trò chơi trên ta, như vật, đánh vố, anh chả cần viết ra đây cho lão già.

« Thời, đe đến hôm anh trở lại nhà, hãy kể lại câu-thân cho em, nghe.

• Chúc em và cả nhà mạnh khỏe.

Lotrönge

NHỊ LINH lược dịch

Nụ cười nư c ngoài

Cái cù lao bở hoang trong trí tưởng tượng của nhà họa sĩ Walter Trier

— Trong cù lao có một mình với người dân bà, một con chó, một cái cù lau và cứ mỗi năm lại có chiếc lầu đèn cù lao dem... người dân bà cũ di chuyển người mới vào!

(Trích từ Ubú)

THUỐC LẬU VÔ-DỊCH

Là một nhà thuốc gia truyền Ban-kin đời này của cụ Lang Khoát đã nổi tiếng là đây. Giữa không sao mào, thuốc này không hại đường sống dục, không vật vã nhọc một uống thuốc đi làm như thường. Lại còn làm cho khỏe II khò khò ngũ khứ hơn trước nữa, dù ai mệt bi tưởi liên hồi tức, hay đã thành kinh niên, nước miếng vẫn đục quy đầu với dinh, hay đe tiêu ra những chất lầy như tor chui, uống thuốc này đều khỏi đứt gốc, chả không đỡ rỗi đến khi nhọt mệt rượu say lại tái phát như những thứ thuốc khác. Những người đã uống qua thuốc này đều công nhận là hay nhất, là một thứ thuốc Vô Dịch chữa về bệnh lậu. Giá mỗi ve 1p.00. Nhưng người mắc bệnh lùm là hay 1p.64 phiat hinh, phat sót, phat rết, tat út mít hoa, cà dinh thảo pháo, chì đồng mít ve thuốc giang mai giá 1p.50 lập nhẹ ngay. Còn người dân ống di tinh bụi thận, dân bà khí hư vĩ chới bối quá độ thì uống một hộp cổ tinh bộ thận giá 1p.50 sẽ thấy trong người khoan khoái, bệnh tinh bối hắc ám mờ mịt như người ăn chum lâu, da vàng bợ lòn cõi là phải bột, phòng tinh, chỉ uống một gói phòng tinh giá 0p.50 là nhẹ ngay nếu phải đà lùi sâm mà uống đến ba gói thuốc này mà vẫn chưa khỏi, thì nghĩ là bệnh quan cách rất nguy hiểm, phải cẩn bẩm hiệu chữa mới có thể khỏi được. Bán hiện tại còn thử thuốc bằng rượu để chữa chứng đau bụng đi rát thênh, đau thấp tủy nhất, chỉ uống một chén rong rau là cảm thấy tinh mém xấp 0p.30 nước chai con người nghèo khó cấp bẩn hiệu của không lấy tiền. Lúc nào cũng có ông Lang Hagi cuo cuo lang Khoát chuyên chữa về bệnh lùm và tim là cũng là lang thang chữa các bệnh người, nhôm trê con. Thuốc chữa người nhôm 0p.35 một thang, trê con 0p.20.

Ai dùng nước hoa nên biết

NƯỚC HOA — La Reine des Parfumes « Bà chúa nước hoa » гораздо lịch sự, không hắc, súc mùi lão thơm mài.

Lo nhôm 1p50 Lo chò 0p85

THUỐC SỨC TỐC — Rất hợp thời kháng nhau không có gàn, rất vệ sinh không bay đau mắt, mèm chải thế nào c-tông khang soga xuống mặt, giả bán theo bén Pháp, rất hay

Fixateur Parisien — tóc cứng hay lắp th thao nên dùng

Lo nhôm 0p58 Lo nhô 0p50

Fix-Brillianbel — tóc mềm nên dùng

Lo nhôm 0p45 Lo con 0p25

Brillantine Dollar — thứ này thi nhôm

Thứ thường 0p45 Thứ Lux 0p30

Bán tại các tạp lợn Hanoi

Ở tỉnh xa ai muốn mua buôn mua lẻ xin viết thư hỏi

VAN HOA 48 Rue Tirant — Hanoi

KIM - HƯNG dược-phòng

104 bis Route de Hué Hanoi

HAIPHNG 130 phố cầu Đất hiệu MAI LINH

NAMBINH 28 Rue Champeaux hiệu VIỆT LONG

HUẾ 18 Rue GIA LONG

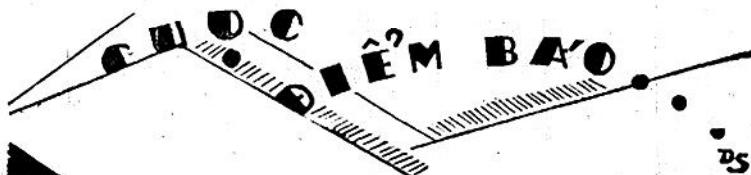
1950. Bám cuối tàn thời

Lê « múa » hồng

Rước rể về nhà vợ

Phát ra ngoài cuộc diễm báo

Nhật-giao-Cao hỏi ta lần này ta có diễm tới Bắc-kỳ-thè-thao không? Ta buôn râu trả lời rằng:

Nhị-Linh này phát báo Bắc-kỳ-thè-thao trong một kỳ hạn, phải ngồi trong số tối đa báo ấy ẩn nấp sáu lối. Khi nào báo ấy lại có những lời văn nhả nhặn như lục chua phát khùng, chưa đám cát, thì mới sẽ được cái báu hạnh ta nói dùi tôi.

Những người đã hóng ở bãi Mangin mà chơi khiếm nhã thường bị đuổi ra ngoài cuộc, hay là bị phạt không được chơi trong một kỳ hạn hoặc dài hoặc ngắn.

Vây Bắc-kỳ-thè-thao nếu muốn Nhị-Linh cho được nhập cuộc thì hãy tập có cái « ý cười » thiè-thao của các nhà võ sĩ Âu Mỹ đã.

Cái tranh xã-hội

Ü! Như Hoa trong báo Sài-thành nói quấy, viết quấy hết cỡ nói. Hay bác họa Như-Hoa cậy có giấy trắng mực đen muôn vẽ chi cứ vẽ. Hay bác ta hết thảy vẽ đậm ra nguệch hạy nguệch càn chằng?

Vì trong số báo 321 Như-Hoa (đẹp như hoa, da) báu về hội chợ phiên trong Nam, tại di-hảo phải trích ra một số tiền để cứu những cái kết quả của những cái thỏa của chợ phiên.

Này các cô ngoài Bắc hãy nghe Như-Hoa trong Nam:

Thôi nói vầy thi các ông rõ ra ngay, các ông trích ra một số tiền để xây một cái nhà, dặng rước những đứa con nít, có cha mà chịu mồ côi cha, có mẹ mà chịu mồ côi mẹ, nghĩa là những đứa con nít đã do cuộc đói coi hội chợ mà thành hình...

Như-Hoa dám vú nhục, khi mạn làm mất sự thiêng liêng (nhưng cũng hơi thiêng liêng thôi) của những cuộc chợ phiên thì có đáng nói dò không cho ché!

Mẹ hát con khen

Hay là ông H'f Đinh làm quảng cáo cho quyền Niên-lịch thông thư của ông Nguyễn-văn-Vĩnh.

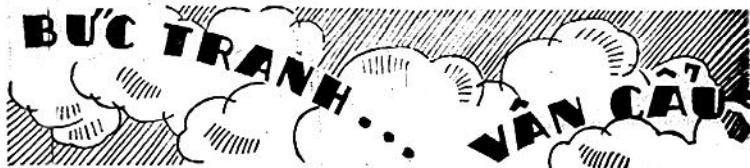
CHỌN NGÀY

Tu-nay-lâm-việc-gì, ta-nên-mồ-lịch-chọn-nào?

... Tu-nay-lâm-việc-gì, ta-nên-mồ-lịch-chọn-nào?

1. Trong những kỳ báo Trung-bắc trước, không nhớ những kỳ nào, nhưng nhiều

NHỊ-LINH

Chửi nhau ư?

Tôi không biết ai là người đầu tiên đã đem vào trong làng báo ta cái chữ « chửi » qui-hòa. Dọc chữ ấy, ta thường-tuong ngay đến bài người dân bâ-an-nam - vì chỉ có dân bà aonam, mình mới biết chửi nhau theo một cách thức một phương pháp hẳn hoi - bainguời dân bâ đang lồng-lộn, chỉ tay ray mặt lẫn nhau và tặng nhau những cái đánh, dù, với nhau những món ăn mà người khô tính đến đâu.. nếu được một ít cũng đã thốn nguyệt.

Khi nào hai bô có truyền gi mà gảy nón một trận bùi chiến, tilt họ bảo: hai bão chửi nhau dâng! Nau thế nghĩa là hai nhà bao với hai hàng ca, hàng thịt không khác nhau mấy. Đó là một cái.. danh dự mà người ta tặng cao nhà oso, và nhà bao cũng lấy làm bão bạo tược nhau thì phải.

Một con viết bao có công kích mờ: bao lồng nguyệt kuac, tul bát cứ ở đâu ông cũng khoe rằng: ẩy tôi chửi nó đây! « Chửi » ấy cũng chẳng là mộ: cái nghê-thuật. Phai bết cai, cai tuế qao cao dau dứ, thium thiui, phai bới mọc từ đời cha đai ống người ta, và hể lèo được bao nhiêu đời thi cái chửi càng có giá trị bấy nhiêu.

Một người đọc báo, thấy hai bão công kích nhau một cách không được đứng đắn và nhã nhặn, tặng cho tiếng « chửi » để tố lồng khinh bỉ thi bẩn là có nhẽ lầm rồi. Nhưng trong làng bão cũng lấy

chửi nhau là một cái hay, một cái đáng qui-dâng trọng thi.. thi người viết báo đổi với giá trị của mình có một cái quan niém cũng là lầm..

Sự thực như thế - ta thường nghe ho chửi nhau.. mà cái chửi của họ, kè-về dài dỗi, thô bỉ, khốn nạn, thi cũng không kém gì cái chửi của chị hàng-tóm - mà lại.. vẫn chương hơn, xếp đặt hơ-nữa.

B.K.T.T. tuy là con nhà võ, nhưng cũng ua dùng cái chữ lâm.. quá oai.. trọng cái « chửi » lâm, để cho cái chửi mờ: chỗ danh dự trên trung-nhất, thay vào bì « xã-thuỷ: hàng-nay », — Viết thay cho Bắc-kỳ-thè-thao!

Nhưng tôi muốn rằng trên mặt tờ báo không bao giờ còn có chữ chửi.. mà cũng không bao giờ người đọc báo còn có thè-kè lèo « họ chửi nhau, họ chửi nhau » đấy !

Khốn mệt nỗi.. chế riêu một cách nhã nhặn, ngọt ngào êm-ai.. không phải là mộ: việc dễ. Nên mình, thực vạn phao khô kien hòn thà cai, giận tung hoành bắng những lời tục-lẩn, thô bỉ! Cái mà người có học thức để làm lại là một cái khó cho những người vở học thức.

... Nhưng phải có lèo chửi!

Nếu không, có ngày độc giả không cần phải xem báo, chỉ đến nghe các chí hàng-cá, hàng-tôm họ chửi nhau cũng thừa-dù - Mà ở đó, cái chửi lại hoạt động, linh-lợi nữa.

VIỆT-SINH

Chữa bệnh, phòng bệnh bằng thứ dầu nước là KHUYNH - DIỄP hay thứ dầu đặc là HỘI - THIỀN trước tec bằng dầu thơm BA - Cố hiện nay phần đông, người đều quen dùng như vậy cả.

.. Phần đông người đều quen như vậy mà hiệu VIEN - DE lại đã giut được khống biết bao là giút thiêng lèo trong các tộc Đầu-Xảo và Khoa-Hoc và Ký Nghê tại xứ ta và ở bên Pháp, thời khống có quang-cáo aif cũng rõ bê đầu:

1. ầu-Khuynh-Diễn là thứ dầu trước bay

2. Đầu-Hội-Thiền là thứ dầu đặc tốt nhất;

3 Đầu-as-Cô là thứ dầu thơm xác-toc

quá-hơn-hết.

Đó lại là mấy món hàng bán rất chạy mà có nhiều lời. Nhà buôn nên chú ý. Gởi thư VIEN - DE

Sở nón dầu, chế nước hoa, dầu thơm:

HUẾ

Giai-thien-hai VIEN-VIEN HUE

thành thị. Nhưng bây giờ thì thực tiễn
thoát lưỡng nan — Đã cũng giờ, vì bàn
không được nhà, lão hàn mà lão ấy đã
thù tú cũng khó lòng báu nồi nhà. Còn
như ở lại...

Lộc nói to :

— Cô không sợ ! Cô bác tôi làm quan
ở Phúc yên, không sợ.

Mai thở dài :

— Thưa ông, ở nhà quê họ thử ngâm
thu ngâm, quan xa hết dãy là đâu.

Ông lão Hạnh cũng bận gấp một câu :

— Bàn quan lớn, chính tuổitẩy;
Cách đây dăm năm ông hàn Thành vì
cố truyện hòn khơm lấy trào nhau
một người vờ lẽ, nên ông ta đã đốt nhà

để ấm cỗ, ở bên làng Thượng.

— Skô không kiện ?

— Bàn bỗng cõi vào đâu mà kiện.
Việc ấy dai dẳng mãi rồi sau cũng thi i.
Cả hàng tảng đều biết đích là ông
chanh Thanh sai đầy tớ đốt nhà ông
để, nhưng mà không có tang chung,
câu chuyện rồi cũng không ra mảnh mồi.
Ý là ông ấy lại là một người có thần
thể đấy.

Lộc lúc tối, đi dì lại lại trong ba gian
nhà, mõm lèn bàn :

— Ông nhà quê thế thi khó chịu lắm
nhỉ ? Bà một phuơng cá nháu nuốt cá
hết !

Ông lão Hạnh lại bàn :

— Hay là cõi bằng lòng quách. Ở
riêng mình một rinh cơ lại có vườn có
ruộng !

Mai buồn rầu nhìn người lão bợc :

— Ông lại khuyên tôi câu ấy à ?

— Cõi nghĩ kỹ mà xem, bà hàn bà
cũng sung sướng chán đầy nhé. Lại
sung sướng bằng mấy bà cả và bà hai;
ông bàn là người mến sắc, chắc cõi lại
còn sang sướng bằng mấy bà ba ấy
chứ lại !

Mai mỉm cười :

— Lục quân bách cõi đến phải liều
chủ hết sao.

Lộc đứng dăm dăm nhìn xem Mai
dập lại ông lão bợc ra sao. Khi nghe
câu trả lời, chàng cười gần :

— Vậy cõi bằng lòng à ?

— Thưa ông, quý hòe em Huy có tiền
buồn,

Lộc gật :

— Tôi tối đã bảo cô đẽ cậu Huy tối
tôi tròn nom mà lại ! Hay là cõi cũng
về Hanoi thuê nhà & chung với cậu
Huy.

Mai cười :

— Trước tôi bàn thế thi ông gạt đi,
nay ông lại khuyên tôi về Hanoi.

— Trước khác, bây giờ khác — Cô
phải nhớ rằng ngày mai lão hàn sang
tay.

Mai nghe lời nói và ngâm điệu bộ

của Lộc, trong lòng vui sướng vô cùng,
đứng lồng lộng, cái xổng nôn vờ vào
cửa cuồng chiểu. Lộc bận mưu :

— Việc này phải quyết, và làm
cho mau chóng — Cô nên đi Hanoi
này hôm nay, giao nhà cho ông Hạnh
trong coi — Mai lão hàn có sao thi
ông Hạnh nói với ông ấy rằng vì cậu
Huy ốm nặng, cô phải về Hanoi ngay.
Như thế thi chánh được sự hân thù
nhỏ nhẹn của nó, rồi sau này cô hãy ra
xứ gi, ta sẽ lại liệu.

Mai ngâm nghĩ rồi thở nhiên hỏi :

— Ăn cơm so g, di cõi còn kịp lâu
không, thưa ông ?

Lộc sung sướng tươi cười đáp lại :

— Còn kịp, còn kịp chin.

Chàng rủi dỗng hồ ra xem giờ rồi
nói luôn :

— Bây giờ một giờ mì mài đến
hết giờ mới có xe hỏa. Vâ nếu nứa
chuẩn bén giờ thi ta di chuyển sau
giờ cõi kịp kia mà.

Lộc trong lòng cảm động, nói rất nhanh

Còn Mai, Mai cũng cảm động, hai mì
đó bằng mì tết đó hai người không dám
nhau nứa nữa, binh như cõi đương
muối dõi việc gì àm muối. Mai bỗng
bảo ông Hạnh :

— Ông đừng tiếp quan tham, tôi cõi
qua ra chợ xem có gián không ?

Lộc vội gật đì :

— Thời cõi lũ bầy vè làm gi, ăn cho
xong bùa thôi, đẽ còn đì.

Bữa cơm bén ấy Mai cố làm cho thật
lịch sự, tuy chí cõi cơm hầm và một con
cú chép vừa nấu vừa rán, bầy trong một
cái mâm gỗ son son.

Nhưng mà Lộc thi cho là xưa nay
chưa được ăn bữa cơm nào ngọt miệng
bằng.

PHẦN THÚ HAI

V Tiểu gia đình

Một năm sau...

Trong một căn nhà gác ở phố B. bên
hồ Trúc-Khê, một gia đình nhỏ đang
sống trong cảnh sung sướng êm đềm.

Một người chồng làm tham tá ở một
sở công, một người vợ và một cậu học
trò năm thứ tư trường Bưởi.

Đó là gia đình Nguyễn-Lộc và Dương-
thi-Mai.

Từ khi Lộc đưa Mai về Hanoi thuê
nhà cho hai chị em Mai ở trọ trong làng
Bưởi tối nay đã gần mười hai tháng.

Trong mười hai tháng dì sảy ra bao
nhieu sự buồn khủ, mừng vui ! Trong
thời kỳ ba tháng đầu Mai ở chung với
em, không ngày nào là Lộc không đến
thăm nom sáu sác. Mái cái tình cảm một
ngày một nặng, chẳng bao lâu đã đổi
ra ái慕.

Rồi một buổi chiều, bùi cõi em ấy
Mai còn bao giờ quên đợc, đứng bê

làn nứoc biếc in trời, Lộc ngó lời xin
lấy Mai làm vợ. Biết bao âu yếm trong
đôi cặp mắt nhìn nhau... Mai nhô lụy
rồi quay mặt đi... Mai sung sướng quí..
Mai không ngờ đâu lại có ngày hôm ấy
trong đời Mai.

Nhưng nếu buổi tối hôm ấy Mai được
mặt kính mõi, tắn kịch dẽi trong mít
căn nhà ở phố H. thi chắc sự sung
sướng của cõi cõi chỉ dẽi dà rồi kết
liều. Lộc về nhà deii dâu đười câu
truyện kè lại cho mẹ nghe, người mẹ
mà Lộc kính mõi, mà Lộc chưa từng
trai lệu một lần. Nào nứoc Mai là
con nứa nho gáo, Mai tốt với em, Mai
bi quái bách, Mai bị hà hiếp.. nứoc
là Mai là một cô con gái hoà ta, về
dung nhan và đức hạnh.. và Lộc xin
phép mẹ cưới Mai làm vợ.

Song khốn thay Mai chỉ là hoàn kiêm
đối với Lộc mà thôi, chứ đối với bà Áo
bà Mai chỉ là một con bé khốn nạn,
không có giao-dinh, không có giáo-đục,
một con bé rong rảm bà-lưu không
đang làm vợ mõi qua Tham-tá. Nhưng
lời tan tung của con bá Áo để ngoài tai
bà Áo cho con lì còn dại dột bị lời
ngon ngọt của giang hồ cảm giỗ ; bà
nói :

— Nếu nó bằng lòng mày thi biết đâu
nó lại khùng bằng toang người khác.
Mày phâ biết chỉng rời vợ cha mẹ hõi
cho cõi cheo, cõi cười mít quí, chứ đõ
tết ngõ hoa tr匡, thi mày định đưa
nó về dè là nà hìn thi lao ra hay sao ?

Lòng bà kiém lùi, chaoeg chẽ :

— Bàn mõi, nhưng người ta là phuơng
liệu ngõ hoa tr匡, ngõ xòi ta là cõi
mõi, tú kia ma.

Bà mõi lại cõi cõi thị thị nõi :

— Nhõng mày phâ biết, no dã bá nhá
bà cõi cõi lea Hanoi, tại cõi là người
tử lõi sao dược.

Lộc cõi cõi tức giận :

— Bàn, con dã hàn mẹ người ta là
cõi cha mẹ, bị họa kỳ hàn bà miếp mõi
phâ tron tranh.

— Mày tin gi được lời nõi nói.

— Thi cõi cõi khuyêun người ta về
Hanoi.

Bà anh dape bón mảng lì :

— Tao dã bảo tao khùng bằng lòng là
tao không bằng lòng. Mày có giõi thi
cú lạy nõ. Vâ lại tao dã hõi con quan
Tuân cho mày, người ta dã thaño gá.
Mày tưởng chõi người nứon với nhau,
nói tré coa được dãy hán.

Lộc nghe mẹ nhõng tới việc con quan
Tuân thi hõi chau mày, thua lại :

— Bàn mõi, con dã xin mẹ đừng đõi
dám ấy cho con, con khùng bằng lòng.

Bà anh sõi sõi vào mặt con :

— À, mày rõi vẫn mõi ra với tao à ? Tú
do kết hôn à ? Mày không bằng lòng
nhưng tao bằng lòng Mày phâ biếc
lấy vợ gi chõi phải chõa chõi mõi
đóng bộ dõi, chứ mày định bắt tao
thông g i với bạn nứa qué à / với bạn
cõi cõi chõi à.. May làm mất thê diệu tau,
mất danh giá tõi tiêu, như thế thi mày
fai mõi luồng con hõi biếu ! Nghe chua ?

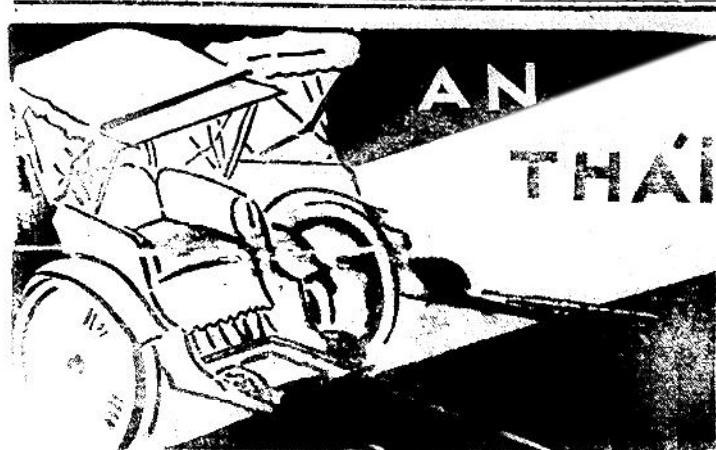
Lộc thấy mõi giõi dape quat tháo, liền
cúi đầu tă lõi và xin cõi cõi da n vâng lời
mẹ giõi.

Xưa này Lộc vẫn là người con cõi biếu.

Sáng sým nõm sia, Lộc iết thám Mai
và Huy, nõi giõi với ngõi yêu rằng
đi xin được píep lăy Mai, khiên Mai sang
sung quâ, suýt ngắt người, mà Huy
thi cảm động dâu bát tay Lộc một cách
thân mật dẽi lõng cảm tă.

(Còn nữa)

KHAI HUNG

Hiệu xe số 23 phố Cầu gõ Hanoi, vi sỹ hẹn hò nên đã dọn cả sang ở cửa

NGUYỄN CHÂT : Jasmin, Violette, nõrce Hoa thủy tiên

Quelques Fleurs, Fleur d'Amour, Rose, Menthe.

1 lõi 3 grammes Op20, 1 tă 1p80, 10 tă 17p00

1 lõi 6 grammes Op30, 1 tă 2p70, 10 tă 26p00

1 lõi 20 grammes Op70, 1 tă 6p30, 10 tă 62p00

PHỤC LỢI 79 Paul Doumer à Haiphong

Bán buôn và bán lẻ tiền trước bão hiệu chiu

Hồi ! người già còm, da mặt xanh vàng, náo nhả Thè-thao thán
tráng, lực kiện gân cột mềm mại bời uông

HUYET TRUNG BUU

Uống độ một chai dã thấy khỏe mạnh, da mặt hồng hào

Chai lớn giá là 2p00 Chai con giá là 1p00

của NHÀ THUỐC

ĐAI QUANG

Giáy nói 805

47 Phố Hàng Đường — Hanoi

AI BẢO KHÔNG ĐÚNG ???

« AUTO FORT » là một thứ đồ chơi rất
thích hợp cho trẻ con, vì nó làm cho :
Bắp thịt nở nang Gân cốt cứng cá

Tinh thần sảng khải

Tiêu hóa dễ dàng

Chơi « AUTO FORT » không có gì là nguy hiểm người sẽ được khỏe
mạnh, nhanh nhẹn, lại thêm nên can đảm.

Ai cho những điều kể trên là không đúng, xin mời tái thí nghiệm tại :

Hiệu Phúc Long

43—phố hàng đầu hanoi—Tél. số 251 bán buôn và bán lẻ

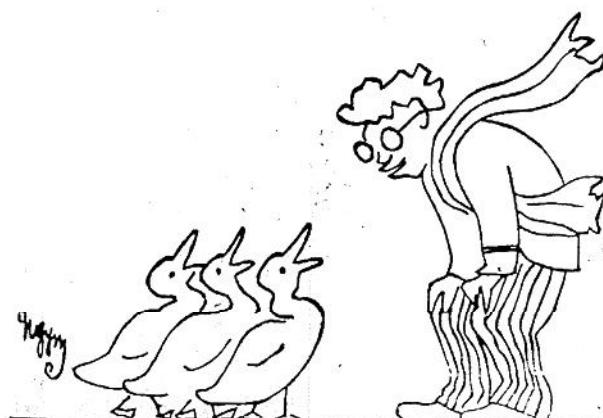
NÊN HÚT THUỐC THƠM
ANG LÊ
hiệu
ROSETTE

8
0,13

CIGARE COLONNE DES PAPAS

Xem xong đã

Vị — Người là gì ?

Người ta là Phạm-ti, biệt hiệu là phó rượu Bờ hồ tốt nghiệp
trường hóa học chuyên môn lành nghề ruộng và làm áo đi mưa
không ướt.

Vị — Người vẽ ta để làm gì ?

Người — Vì bạn Phong h à tra xem tranh, ta vẽ vịt để làm
quảng cáo

Giảm giá

Vì kinh-tế không-hoàng, vì quan-lại bị
giảm lương, nên các nhà buôn dẽo phải
giảm giá. Vẽ sách Hán-Việt-tu-diển (đã
ra trọn bộ 2 quyển), chúng tôi định bắt
đầu từ nay giảm giá như sau này:

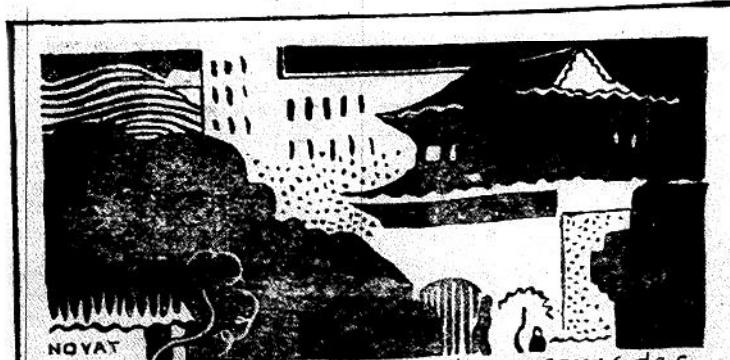
Hạng thường 6p00 một bộ

Hạng đồng bìa vải 7p00 một bộ

Mua buôn trả hoa-hồng 20 phần 100

Xin điều kiện bán buôn

Quan-Hải thư-diểm 27, Rue Gia-long, Hué

ne construisez plus sans le concours des
architectes diplômés de l'Ecole des Beaux-Arts

42 TAKOU HANOI

BÁC HẬU TRÀ THÙ

Hồi thứ nhất: Bí số

CÀNH I

Đảng sau sân khấu một
rap hát luồng cải-lương

Phuong — Hậu này, tôi hôm nay tao
đóng Nguyên-soái, mèo lâm, phải hát
nhieu quá!

Hậu — Còn tao đóng vai phu, chỉ phải
ra có một lúc để ám-sát Nguyên-soái
thôi. Rồi khi bị chém cổ là hết. Tha hồ
đi.

Phuong — Đi với con ấy chứ gì? Nó
dại mày hôm nay đấy!

Hậu — Nó đương đợi tao ở ngoài
hang nước. À này...khi mày chém tao
xong, thi sai lính kinh tao vào, để
tao rửa mặt mũi thay quần áo, không
nó dại...

Phuong (cười) — Được, cái gì chứ cái
ấy thi cần quái gì phải dặn.

Hậu — May hay sô lâm! sô ai thi sô
chú đừng sô tao đấy.

Phuong — May cù yên lâm, tao sẽ
bảo kinh tao vào ngay...

CÀNH II

Sân khấu rap hát bằng dinh một quan
Nguyễn Soái-Phuong (zing Nguyễn ền Soái)
ngồi dã — Hậu (đóng vai một tên lính)
vừa bị chém ngã quay xuống sàn. Quản
linh định mang xác Hậu vào trong.

Phuong — (Gioi tag) Bờ quân bay!
Để mặc xác nó đấy, để làm gương cho
tế gian khác về sau.

10 phút sau.

Hậu (nhâm mắt, nói khẽ) — Nó đợi
tao, mày.

Phuong (nói khẽ) — Nó đợi mặc
đó, mày hãy nắm đấy.

15 phút sau.

Hậu « nói khẽ » — Nó đợi tao, mày,
không khò quá!

Phuong (nói khẽ) — Mày ròng ruột
thì đừng dậy mà đi với nó, tao có cảm
đầu!

Hậu — Tao van mày, tao ngứa ngày
cù người mà không dám gãi. kbò quá.

Phuong (vuốt râu, hát to) — Như ta
nay!...

Hậu (nói khẽ) Nó vẫn đợi tao, mày—
sô vừa cười.

Phuong, (vuốt râu nói to) — Bờ quân
đầu l kenh cái xác này để xa ta một
chút.

Hậu (vừa bị quản lính kinh ra vừa
lâm bầm, mắt vẫn phải nhắm):

Phuong! Tôi mày biết tay tao!

O

Hồi thứ hai: Bảo thủ

CÀNH I

Một hôm sau, Phuong với Hậu ngồi
đằng sau sân khấu rap hát.

Phuong — Mày còn giận tao nữa
thôi?

Hậu (cười gần) — Truyện nhỏ thon,
việc quái gì mà giận.

Phuong (dưa cho Hậu một tờ giấy biển
dâng chữ) — Chỗ mày tao lại đóng vai
một quan Nguyên-soái, mày đóng vai
linh vào dâng tao bức thư dài — Bức

thơ dài quá, tao phải vừa khóc vừa đọc
hết thư đó. Khiến mày nói, tao đã đọc
mãi mà không sao nhớ được. Vậy tao
chép sẵn cả, chốc nữa tao chỉ việc đọc
thôi. May cầm lấy khi ra trò thì đưa
cho tao để tao đọc. Nhớ chưa?

Hậu (nói pha trò) — Đã bắn qua
Nguyễn-Soái, tiễn tốt xia vàng lệnh.

Phuong cũng pha trò — Hảo a!

CÀNH II

Sân khấu rap hát bằng dinh quan
Nguyễn Soái — Hậu (đóng vai một tên lính)
vừa nắm dâng lên đưa cho Phuong
phóng vai Nguyễn Soái) một bức thư.

Hậu — Đã bắn quan Nguyễn Soái, tiễn
tốt ở ngoài biển thùy, xin đem thư
dâng nộp.

Phuong (cầm lấy thư) — Cẳng bay tin
lành giữ, àu là là bấy mày ra coi.

Hậu: (mỉm cười đưa mắt nhìn Phuong
đợi) Để xem cái về mảnh kinh hãi của
Phuong).

Phuong (giở bức thư, chỉ thấy một
tờ giấy trắng, tờ tơi mờ, mặt tái mét,
nhưng cũng phải khoác áo lên rồi gật lệ
dưa thư cho Hậu).

—Linh bay, mi đã có công từ biên giới
tới đây, cho là bay cầu truyện thê thảm
này, thật đối với ta mi đã nên khen
thưởng đó. Tuổi nhưng lòng ta giờ đâu
sót quá, óc loạn hồn mê, xem thử chẳng
rõ biết sự tình, vậy mi khả mưu cầm
lấy bức thư này, rồi lên tiếng đọc to
lên ta nghe, hả?

Hậu ngăn người ra, đứng im thin thít,
kinh ngạc, há hốc mồm nhìn Phuong
đến ba phút đồng hồ...

Còn ở dưới khán dài, người di xem
huyệt cỏi, dặm chân, dập ghê.., chưa liết
hồi, mà đã phải vội vàng hạ màn xuống.

N.X.H.

CUỘC THI KÉN VỢ

Bản báo mb cuộc thi này để các bạn
xa gần (trừ những người trên 100 tuổi),
mua vé.

Các bài **kết quả** không được quá 30
giờ, người dự thi muốn kén ai tùy
thích riêng, nhưng bài viết phải có tính
cách và dề những người đọc báo, không
kén vợ, khi xem bài đó cũng có cái thà
như người kén og vậy.

Cuộc thi này có cái đặc sắc là không có
giải thưởng nhưng bài nào đăng nhất
thì cho nhất, bài nào đăng nhì thi cho
nhì và cứ mỗi tháng lại đăng tên bài
nào hay nhất, và hay nhì.

PHONG HÓA

14 — Lấy nhiều vợ

Tôi muốn lấy người vợ chỉ biết vận
áo nâu, vảy sồi, ngoài việc cùi lửa,
không biết việc gì khác, ăn nói thô tục
đặt đầu ngón tay.

Tôi lại còn muốn lấy người vợ ăn mặc
rất sa hoa, — bao nhiêu công việc nhà
phố mặc đầy tớ. Khi chồng đi làm thi
lêa di đánh chấn, đánh bắt, tò tò, tam
cúc. Khi chồng về thi gắt gỏng, cầu
nhau. Cô nào là hai bụng người trên
này thi xin gửi thư riêng cho tôi biết.

Tôi nói thăm: « Ở xã hội Việt-nam
không kén nhung của khỉ ấy thi không
có nhiều vợ »

O

15 — Vợ diếc

Tôi muốn lấy một người vợ diếc ---
diếc đặc.

Mỗi khi vợ tôi cưỡi ngựa qua phố,
đạp xe máy đi chợ, hoặc cầm cuốc cuốc
vườn, cầm chổi quét cửa, có kè nào
ngu ngốc, khôn nạn chửi bới thì vợ tôi
lờ đi.

Tranh dự thi — số 36

Con tàu « Annam » tạp chí.

—Hồi thăm Âu Mỹ bờ biển
Mở máy quay quay quá độ chơi

(Tản kí văn ập)

TRANH NHAU MẶC ÁO ĐẸP

...Này bà nó, cái tắm xà tay lam trong tò đếm cái cho tôi cái áo, chẳng nhẽ mình sang lại mặc áo tôi.

Không dè tôi may.

Bà nó còn bảo nhiều là áo cũ đếm đi mà đổi ra màu nhạt hay nhuộm ra màu xanh lá mìn là mìn xà tay không?

Ông nói già lắm ai đổi được màu xanh ra nhạt bao giờ.

Thực mà mài tôi trông thấy có nhà tôi khôn lầm, lấy cái áo mìn mờ gáy được.

Nên thế tôi phải may thêm cái quần cái lanh nhỏ, cái quần Satin trắng và mây cái áo vừa nhiều lục túm
màu của bà nó xin mày may.

Phòng khám bệnh

của Bác-sỹ Nguyen-van-Luyen

N° 8 Rue de la Citadelle — Hanoi

Téléphone 304

Có chữa bệnh bằng điện — Có phòng thử vắc-trùng. Chuyên
chữa bệnh dân bà, trẻ con. Nhà ở phố đường Thành hay
Đông, hàng Da sau, phố xá: Điều kiện trường Cửu Dinh Hano

16 — Vợ nhân như khỉ
Nhà tôi nuôi một con khỉ. Mỗi kh
tôi cho nó ăn gừng thấy nó nhăn nb
thì tôi lấy làm thích chí. Vậy tôi mua
cô người vợ nhin nó đe lúc baô tôi lật
cho ăn gừng.

H. Zương

17 — Tôi kén vợ

Theo luân-lý cũ nước Việt-nam này
bản phận tôi là phải ưng thuận mộ
người dân bà nào, — con gái hay b
éo, xấu đẹp mặc dầu — miễn người k
là dân bà — mà cha mẹ tôi đã nghe lò
như lối cho tôi môt chiếc bình giò kh
tôi cắn bé, và bắt phải lấy làm vợ.

Như vậy thi dành là tôi phải chịu rõ
Nhưng, nếu phúc cho tôi, cha mẹ tôi
lại đe cho được tự quyền kén chọn lấy
thì thi xin các ngài và nhât là các qu
nương bấy nghe dây, những điều kiê
tôi bắt buộc ngời nào nào sẽ là vợ tôi sa
này :

Vợ tôi phải là một người con gái l
(xin chủ ý đê nghĩa chử con gái) tu
phái trên hai mươi..

Tôi ghét nhất những ngời dân bà
quá dâm bà. Vậy thi vợ tôi dùng có nô
khô khẽ, dùng có xưng « em » dùng
nũng nịu với tôi và nhât là dùng có hay
khóc. Tôi sợ nhất nước mắt đầm đìa, vì
rằng thứ nước mắt ấy không khác
nước lâ là mây, cũng nhạt nhẽo, và vị
chan chứa nhữ nước lâ vậy.

Tôi sẽ chiêu vợ tôi dù mọi điều, trả
lại, tôi chí xin vợ tôi chiêu tôi có mộ
diều; dùng có hỏi tôi một câu nào đ
dần nhau.

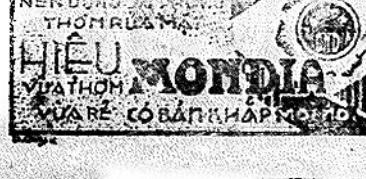
« Minh oí, ông tráng của nhà ai k
obi? » Xin thú thật tôi không thè
lời được như mọi người khác: « ôn
tráng của vợ chồng minh chử còn cù
ai »

Phải tôi không ưa về nũng nịu. Gi
đụ tôi đang bận làm việc mà vợ tôi c
ghé vào tai tôi nhỉ hành: « cậu oí, cậu
có yêu em không? » Quay hẳn tôi phi
bản lèn mà trả lời: « yêu gi?... yêu con
búrù sẩy à? » (Xin lỗi)

Sau hết xin hỏi ai là người muốn làm
vợ tôi sau này có thè chịu được « c
chan đơn gối chíc » không? — V
rắng: mùa rét tôi thường có tinh ch
dập chấn đơn thôi, mà mùa nực t
chỉ thích nằm một mình một giờ
cho dễ chịu soay sở.

Một điều cần phải nói thêm: vợ tôi
không thè là « bạn tramped » của tôi
được. Vì nếu không đau yếu bệnh t
gi, tôi cũng chỉ sống được đến năm 7
lìa cùng.

GAN SẮT

Những việc chính cần biết trong tuần lễ này

Vụ Phu-Nữ-Tân Văn
kiện Sài-Thành

Saigon-Pao Sài-Thành bị ông Ng.-đức-Nhật kiện tại tòa Sa-tham về tội thua mì ông Tòa so-tham kết án bao Sài-Thành 100 quan tiền phạt và 500cp bồi thường.

Sài-Thành chống án lên Thượng-tham thi và rồi Thượng-tham đã hủy án kỵ di. Thế là Sài-Thành vô-sự.

Một vụ bắt bớ quan trọng

Hà Đông.— Các nhà đương chức sở tại đã bắt Nguyễn-mẫu-Đinh, quản làng Yên-sô (Hà Đông) bị tình nghi có chấn rong V. N. Q. D. Đ. và có giao thiệp với Ng-văn-Khôi túc Thành-Giang.

Bắt được máy dúc bạc giả

Hanoi.— Về vụ làm bạc giả tại đồn điện Suyut (Hà-Bình) số mặt-thám lại mới tìm bắt được một cái máy dúc bạc giả ở số 25 ngõ hàng Ibit. Máy này là của bà Chuong, chủ một hảng 6-lô hàng, gửi ở đây.

Lương những người làm công nhật sẽ bị giảm

Theo như khoản lương các người Nam làm công nhật tại các công sở đã định thì barker ngày 31 Octobre trước sẽ lương kỵ chỉ cho bằng hay dưới số 25 một ngày. Quan Toàn quyền đã tư cho các quan thủ hiến các xứ và các quan giám đốc các công sở về việc này. Có lẽ nay mai sẽ thi hành.

Công sở Tombola.

Ngày chủ Nhật 9 Avril tại nhà hội quán hội âm nhạc đã mở số Tombola. Những vé dưới đây chúng số.

3101	3464	0890	3881	1568
2628	2367	3741	1281	0981
2311	0521	2321	3941	2416
2931	2629	2611	0321	0043

1015	3438	1498	0224	3324
2110	1820	0439	5216	2208
3254	1707	3516	2137	0512
0051	1938	1471	3079	0312
2365	3878	0276	0358	0644
3968	2432	0195	2501	1186
1310	2976	2729	0925	3896
2756	2151	2592	2222	3688
2014	3445	3787	3279	2576
3390	2024	3995	3801	2791
2203	3200	2839	3208	2717
1113	3603	2553	3437	3242
3116	0808	0876	3905	1903
0449	3830	1317	0978	0793

Tin Trung Hoa

Trường học Lương bán trường hải quân Thiên-tân

Trường g bài-quân học hiện tại Thiên-tân đã bị Trường-học-Lương bén trộm cho người Pháp lấy 70 vạn đồng, nên bộ hải-quân Nam-kinh đã súc viễn hiệu tri ởng trường ấy phải điều tra trình việc Hành-chính để giao thiệp với Pháp. Trường-giới-Thạch định hãy bức văn khế ấy.

Tàu chiến của Anh đến đậu ở Tân-Đông-dảo

Vừa rồi hai chiếc Tầm-thủy-dinh và hai chiếc chiến hạm Ark đến đậu tại Tân-Đông-dảo là miền chiến tuyến của quân Tầu và quân Nhật. Không biết họ dùng ý làm gì, nhưng tình thế xem ra, nghiêm trọng lắm.

Nga-Mân đã gây ác cảm

Đông-kinh 9-4-Tại ga xe lửa Mân-châu-tý thuộc đường sắt Trung-Đông, người Nga trả mất bốn cổ súng máy vào địa phận nước Nga, nên Mân-châu đã hạ lệnh cấm không được tái các toa hàng hóa vào cảnh giới nước Nga. Thấy vậy Nga gửi tờ kháng nghị. Tình hình bang giao hai nước đã gây ác cảm kịch liệt

Có lẽ Nhật định đánh Hi-phong-khẩu một chuyến nữa —

Bắc-binh 11-4-6-7 nghìn quân Nhật kéo đến đánh ga xe lửa Hải-duong-chấn và mặt trận Thiền-danh. Bản thời, về mặt bắc Hải-duong chấn cũn có đến 3, 4 trăm nghìn đánh Lý-Trung. Quân Tầu doi quân Nhật kéo đến chấn, bia làm hai đội vây kín quân Nhật. Trong đánh ra, ngoài đánh vào, quân Nhật thiệt hại quá nứa.

Danh nhau to ở Hải-duong-chấn

Bắc-binh 11-4-6-7 nghìn quân Nhật kéo đến đánh ga xe lửa Hải-duong-chấn và mặt trận Thiền-danh. Bản thời, về mặt bắc Hải-duong chấn cũn có đến 3, 4 trăm nghìn đánh Lý-Trung. Quân Tầu doi quân Nhật kéo đến chấn, bia làm hai đội vây kín quân Nhật. Trong đánh ra, ngoài đánh vào, quân Nhật thiệt hại quá nứa.

Tin Nhật

Quân sự Hội-ngũ

Nước Nhật mới khai cuộc quân sự hội ngã Bộ bắc-quân Nhật định giữ quyền thống trị các đảo Nam-duong. Về phương diện lực lượng, đối với việc đánh Trung-hoa và cứu trợ Mân-châu quyết làm cho tối đích, và đặt hội đồng tra tại Trung-hoa nữa.

Phái «quân phiệt thiểu-trắng» bắc-séc động việc tiến đánh Thiên-tân và Bắc-binh, nhưng bị chính phủ phản đối. Đội bèn còn dương phản tranh.

Cải chính

Trong truyện «Nghĩa cải cuối», có gióng 5:

Được nhà, nàng cũng chẳng cần giao dọc là; được nhà, nàng cũng chẳng cần, vì nàng giàu

Cột 4, gióng 6:

làm nở một đóa thơm dọc là; làm nở một đóa hoa thơm,

Cột 4, gióng 36 :

Chẳng đem đổi lấy áo... đọc là: chẳng

đem đổi lấy cơm áo...

Trang 6:

Tranh dự thi số 25 xin đọc là Tranh

dự thi số 35

Số 42 trong mục «Việc chính trong tuần lễ», về bài «Tổ làm bạc giả» nhỉn xếp chữ nhầm An Thành ra An Thái

Vậy xin cải chính

Cửa hàng bán

Nước Mắm

Phố bờ sông

Hàng Nấu

(Quai Clémenceau)

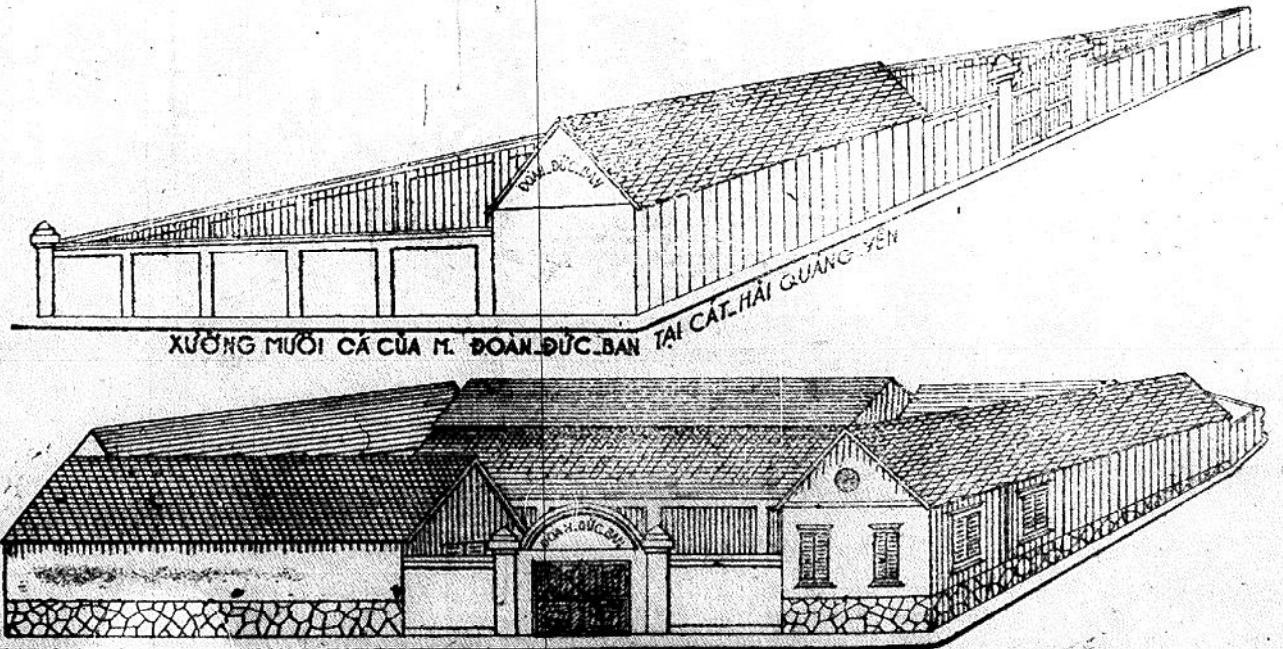
HANOI

Phố bến

tàu thủy

Rue Maréchal Foch

HAIPHONG

Chánh-tay đồ phó ruộm

1 Cà giò ý chát mà không đáng quý.
Tại sao?
2 Cà pí ở dưới nước lại chát?
3 Cà gi có vía?
4 Con vật gì được các nhà buôn trọng
đúng nhất?

5 Người phô náo béo nhất?
6 Người phô nào béo-béo?(Không phải
phô bằng bao)

7 Hai phô gi biểu-hiệu cho sự khờ rồ
đến suông? (Hai phô liền nhau)
8 Bao giờ ra dã lầu, mà vẫn hợp thời?

9 Nước gi đừng quý-trọng, mà không
được quý-trọng.

10 Tại sao nước lèng Lè nhiều thuộc-dịa

11 Đầu, đuôi là loại vải.

Mắt đầu là rúi thơm.

Nửa trên, ta là sách,

Phần dưới ta rất gian,

Toàn thân ta bình khí. Chứ gi?

12 Đầu ta dùng bắt cá.

Mắt đầu, ta sẽ ốm

Nửa trên thơm ngào ngạt,

Nửa dưới, ta chẳng bao;

Người ta, do rất giài. Chứ gi?

Sách mới in rồi:

AI muốn chữa khỏi bệnh mà không phải
dùng lưỡu?

AI muốn biết phép tiên là mầu nhiệm
thế nào?

NEN MUA NGAY CUỐN SACH

THÔI MIỀN NHẬT - BẢN

Nghiêm túc, phương pháp của Đức (Allemagne)

Chuyên chữa các chứng bệnh
Giá 6p50. Ông xã mua thêm cước 6p20. Thơ
và Maudit để cho nhà xuất bản như vậy
Nhật - Nam - Thư quán Hanoi

Món mua như tiên

Phó học thời mien mới được
Sách dạy thời-mien thuật đã in ra năm
cuối từ số 1 đến số 6 giá 2000. Ông xã mua,
thêm cước 6p20. Mua riêng từng cuốn
cũng được. Mua buôn, mua lẻ. Thơ và
maudit chỉ để cho nhà xuất-bản NHẬT
NAM THU-QUÁN. HANOI.

Tử-Ngọc-e-Liên đỗ

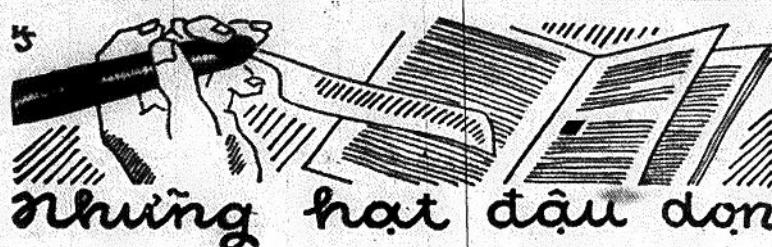
(78) Bằng tám phô Hàng Gai,
Chữa lậu thực rất tài,
Trâm người không sai một,
Thầy thuốc đỡ biết ai?

Giả nhời

Có phải Tử - Ngọc - Liên
Chữa lậu thực như tiên
Trâm người không sai một
Bệnh nặng cũng khỏi liền.

Khen

Khen rằng mẩn tiếp lại da nặng
Vira hỏi buông nõm đã nói phảng
Hà-nội hàng Gai nhà bầy tám
Chuyên mòn chữa lậu chả ai bằng,

Những giọt nước mắt lợ đòn

Ngô-Bio số 1835, trong bài « sau mít
nhất cuộc của trưởng Bác-Cô. Ông Tam
Lang viết:

... Minh ái thâm bám đây những hạt
mưa bụi, lấp lánh như những giọt nước
mắt bằng chì bạc lthew trên tấm dạ đèn
phả ở nắp quan tài.

Nếu muôn thêu những giọt nước mắt
bà, g chỉ bắc ấy lên trên tấm dạ đèn
thì chắc hẳn phải dùng đèn sylvor lồng.

Ôtô chờ tri nghិ

Ông Tam-Lang lại viết:

« Chiếc Torpedo sáu mág đem theo
chúng tôi với cái tri nghិ của một bợn
người đi thăm hiền những cõi mít ở Ai-
Ai-ching kim tự tháp ở Le Caire».

Điều thứ nhất: đèn theo chúng tôi
với tri nghិ là câu văn viết sai: điều
thứ hai: chiếc ô-tô mà đem được cái
tri nghិ thì họi cháng cù ô-tô hàng
má.

Văn lụa:

Thực Nghiệp số 21, trong bài « Trâm
Nam-quan », ông P.T.C. viết:

« Bắt đầu đi ở Hanoi từ 6 giờ sáng,
chuya xe lửa cuồn hết mắng tinh miết
Bắc... »

Không biết xe lửa làm thế nào mà
cuốn được hết mắng tinh. Họi cháng,
ông P.T.C. ngồi ở nhà giò địa-dò ra coi
thì mỉ cuồn được mắng tinh, mà lại có
thì cuồn cù quả địa-cầu được nữa.

Ông P.T.C. lại viết:

... Khách du lịch chỉ có trông cậy vào

cặp đờ nó dồn với người có tiền, là vật
trang điểm cho thà thè ở dừa một xã
hội, ô-tô dà bò i đường...

Câu văn gi khúc khuỷa thê, ví von gi
lạ lung thê. Cặp đờ gi mà lại đối với
người có tiền là một vật trang điểm cho
tuân thê ở dừa một xã hội ô-tô dà
bộn đường.

Lại nữa

« Ngoài tiếng suối chảy króc cách là
tiếng động duy nhất để diễn suyết cho
cái phên phong cảnh « Cây » của miền
Thượng-du, khách bộ hành lại gấp mít t
bọn di họp với nhau chừng năm, sáu
người. »

Nuốt giao Cao bắt chước ông mà viết:
Ngài tiếng coi ô-tô ian ôi, tôi lại gặp
con chuột ở trong công bùa.

Văn sáo

Ông Hải-Nam Đoàn-ohu-Khuê có viết
bài nát nõi mרג ông Nguyễn Ngoc-Dinh
trí uyên tuảng tri paù. Khi trước băng
dương, ông Dinh cũng tri huyền Tiêu-
Lữ.

MƯỜU

Tung mág muôn đậm cảnh băng,
Cầm dương mảng dâng giãi thăng H'ing-
duong.

Thêm bận, còn dâng can dương,
Thành liên hợp lại luân lưu vay mít nà.
Thế tại emu giòi quâ không biế: là
văn Tầu hay văn Annam.

Ông lại viết:
Cánh chim băng nhẹ nhẹ bức thang
mây.

Vì ông Nguyễn-a-zo-Đinh như con
chim băng tai cói tạm được, tuy ông
ấy cháng phải là con chim băng nhrix

bảo cánh con chim băng mà bức
mày thang mày thì khỉ quá. Con chim băng
bức lèo thang mày băng chân cưng
khó, ông lại bắt nó bức: băng cánh th
nó lên cao thế nào được?

*)

Báo Việt-Dân số 12, trong bài « Phật họ
đại quan » có câu:

« Ông Hegel cho « hữu » (vật) là cả
khởi điểm luân lý học của ông, nhưng
« hữu » trên hết mọi sự định han, trên
hết mọi sự tượng tối thi không có thi
phân biệt với « vô hữu ». Ấy vậy « hữu »
(có) với « vô hữu » (không có) là tươn
đồng. Như thế thì rõ cái nghĩa niet
là không có và cũng là không không. »

Của dảng tội thế thi cũng rõ nghĩa
thật, rõ nghĩa rằng nát bần là không
có và cũng là không không.

*)

Báo Việt-Dân số 12, trong bài « Dở mán
đầu triết học » có câu:

« Khoa học tri thức có ba tinh cách
nó khởi chòi kếp đến chỗ đơn, khởi chòi
vật vạch đến chỗ chung, khởi chòi
không chung dời đến chỗ có luôn luôn »

Đó, ba tinh cách của khoa học tri
thức là thế đó, ai muốn hiểu thì hiểu,
ai không hiểu thì thôi.

Trong Tài-Thanh số 63, ông Phạm-
gia-Lâm có giới thiệu cùng độc-giả Tân
Thanh những tò báo đáng đọc:
Phong-hóa tuần báo
Châ nhiệm
Mme Nguyễn-đức-Nhuận
Hanoi

Tòa soạn P-H cứ trường bấy lâu cõ
ông chủ nhiệm, ai ngờ nay lại hóa ra
bà chủ nhiệm. Xin cài chính ngày
ông Phạm-gia-Lâm.

NHẤT-GIAO-CẠO

Muôn viết quốc văn cho đúng nên dùng

HÃN VIỆC TỪ ĐIỀN

của ông ĐÀO-DUY-AVH

Trại bộ 2 quayle 6p50
cả tiềa cước giá là 7p00

Hai cảnh

Lúc có thi:

- Yêu tinh kiết cùi đầu

Lúc không thi:

- Khi về chín khúc khỉ chau đội mày

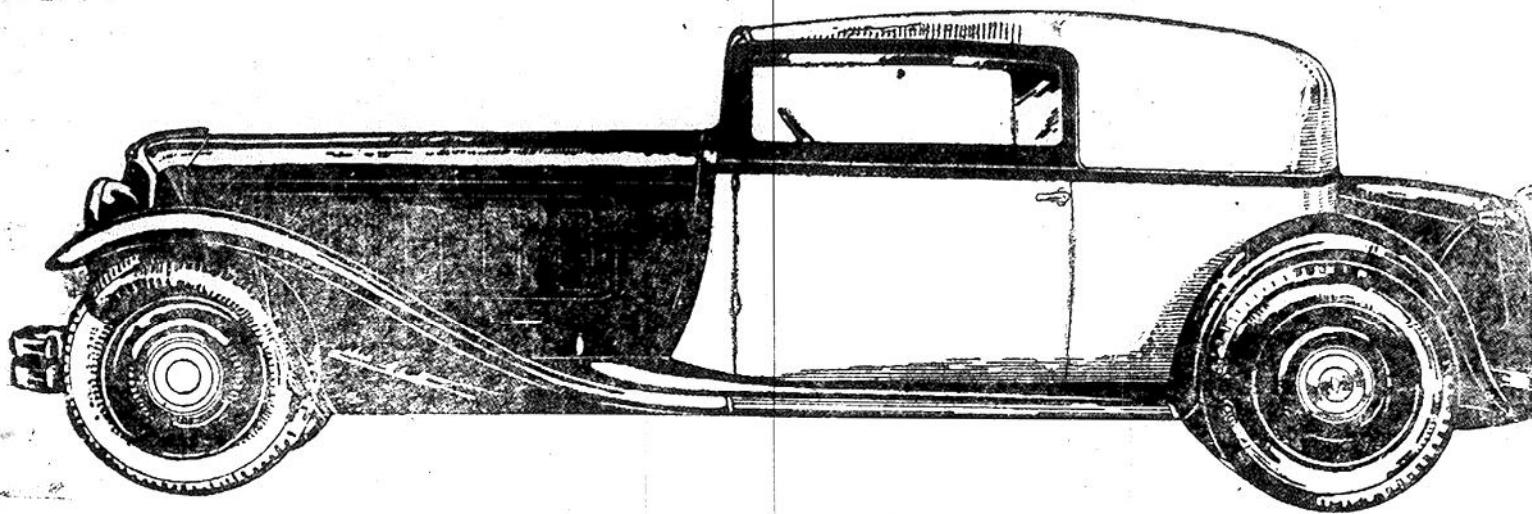
OUVERTURE 1er AVRIL

ĐỒ - HỮU - HIẾU

TAILLEUR DISPLOMÉ DE L'ÉCOLE DARROUX DE PARIS

N°41 Rue du Chanvre

CHỊNH THỨC XE CỦA PHÁP
MÀ CÁC NGÀI HOAN NGHÊNH HƠN CÁ

Xe Nerva Sport

hiệu RENAULT

8 máy một hàng

S T A I
— — —

HANOI-HAIPHONG

ĐẠI-LÝ ĐỘC-QUYỀN